အိုးဝေ စာစောင်

ဗကသများအဖွဲ့ချုပ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂမှ ဦးစီးထုတ်ဝေသည်။

စက်တင်ဘာ ၄၊ ၂၀၂၂ အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၉ oway@uysu.org

လူထုလက်ရုန်းနဲ့ တည်ဆောက်

တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်

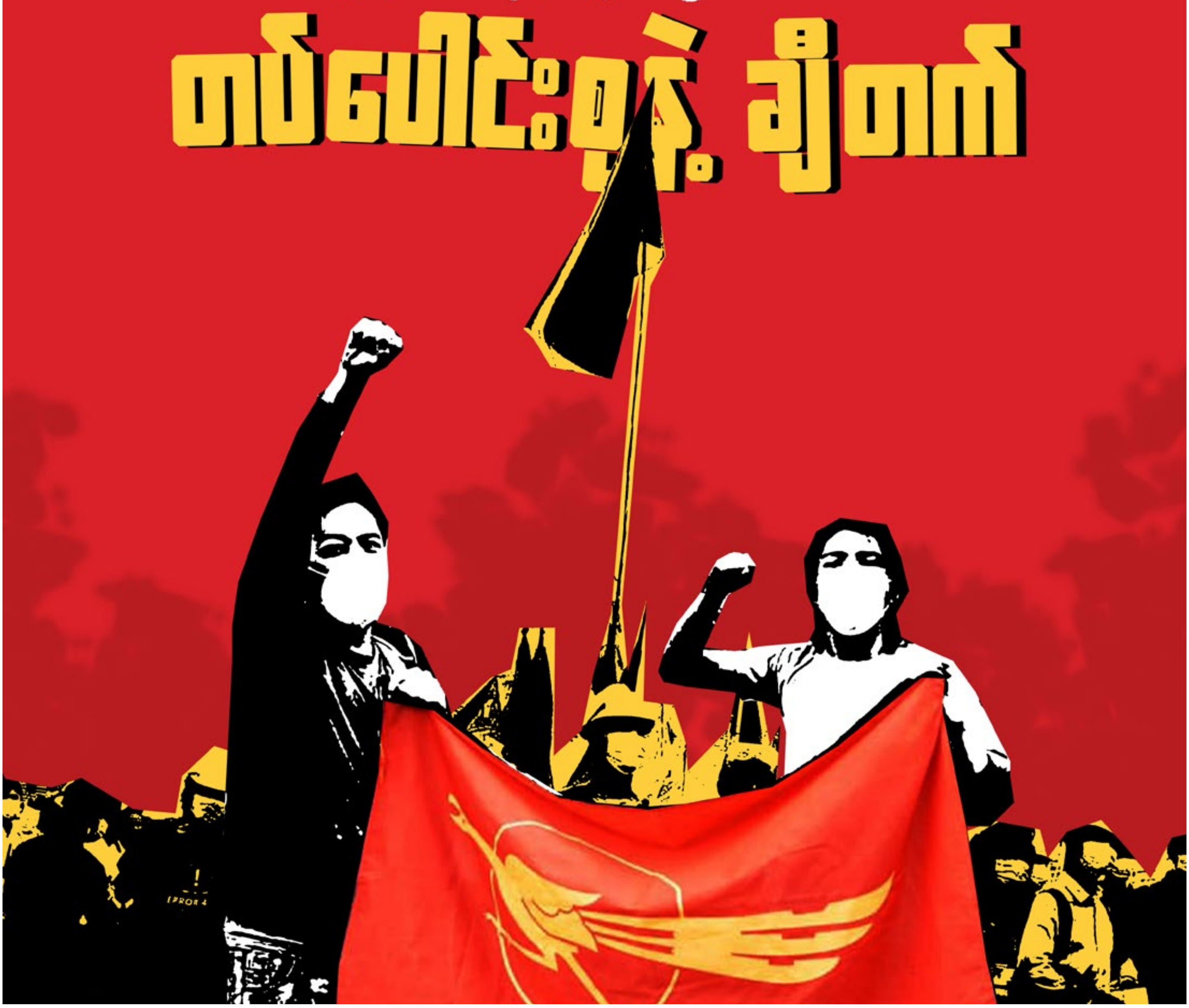

ပင်္ဒိုညာဉ်နဲ့ ခြေဥ ဘာကိုရွေးကြမလဲ
■ **မောင်မိုးထက်**
စာမျက်နှာ - ၈

မအလ စာပေ သဘောတရား
■ **မောင်ပေသီး**
စာမျက်နှာ - ၁၄

စက်ရုံလုပ်သားတွေရဲ့ ဘဝ သန်းခေါင်ထက်ညဥ့်မနက်တော့ပြီ
■ **ခေါင်**
စာမျက်နှာ - ၂၀

မသေထမင်း၊ မသေဟင်း စားပြီး တော်လှန်ရေးကို သစ္စာရှိကြသူများ
■ **ညိုမင်း**
စာမျက်နှာ - ၂၈

ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ မှ
ဦးစီးထုတ်ဝေသည်။

အီးမေးလ် - oway@uysu.org

လူထုလက်ရုံးနဲ့ တည်ဆောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်

လူထုလက်ရုံးနဲ့ တည်ဆောက်
တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်
NOTE 11 PRO

"လူထုလက်ရုံးနဲ့ တည်ဆောက်၊ တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်" ဆိုတာကတော့ **စစ်အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး အထွေထွေ သပိတ်ကော်မတီ - GSC** နဲ့ **ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ်**ရဲ့ ကြွေးကြော်သံဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကနေ့မှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံးက စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်နေကြပြီး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲတွေလည်း နယ်မြေဒေသအသီးသီးမှာ ဆင်နွှဲနေကြပါတယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ ရည်မှန်းချက်ဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်ရေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် တိုက်ဖျက်ရေးတိုက်ပွဲကို အဖွဲ့အစည်းမျိုးစုံ၊ အစုအဖွဲ့မျိုးစုံက ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးစုံနဲ့ ဆင်နွှဲနေကြတာပါ။ ဘယ်လိုပဲ ကွဲပြားပါစေ၊ အားလုံးရဲ့ ဘုံရန်သူကတော့ စစ်အုပ်စုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တော်လှန်ရေးကာလ တနှစ်ခွဲကျော်ကြာလာတဲ့ အချိန်မှာ ခိုင်မာတဲ့ အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစုတခု ဖွဲ့စည်းရေးဟာ လိုအပ်ချက်တခု ဖြစ်လာပါတယ်။ ခိုင်မာတဲ့ နိုင်ငံရေးဘုံသဘောတူညီချက်တခု ချမှတ်ပြီး တပ်ပေါင်းစုတည်ဆောက်ကာ တော်လှန်ရေး ဒီရေမြင့်သစ်ကို ဆွဲတင်ဖို့ အချိန်ကျရောက်လာပါပြီ။ ဒါမှသာ စစ်အုပ်စုကို တညီတညွတ်တည်း အလဲထိုးနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ■

တလအတွင်း ပြည်တွင်းရွှေဈေး ၁၀ သိန်းကျော်နဲ့ ဒေါ်လာဈေး ကျပ် ၂၀၀၀ ကျော် မြင့်တက်

စက်တင်ဘာ ၁၊ ၂၀၂၂

ပြီးခဲ့တဲ့ ဩဂုတ်လအတွင်း ပြည်တွင်းရွှေဈေး ကျပ်သိန်း ၁၀ ကျော်နဲ့ အမေရိကန် တဒေါ်လာဈေး ကျပ် ၂၀၀၀ အထိ မြင့်တက်လာခဲ့တယ်လို့ ငွေကြေးနဲ့ ရွှေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူတွေက ပြောပါတယ်။

ပြင်ပဈေးကွက်မှာ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့က ပြည်တွင်းအခေါက်ရွှေ တကျပ်သားကို ၂,၃၁၀,၀၀၀ ကျပ်နဲ့ အမေရိကန် တဒေါ်လာကို ၂၅၀၀ ကျပ်ရှိခဲ့ရာကနေ ဩဂုတ်လ ၃၁ နေ့မှာ ရွှေဈေး ၃၅ သိန်းကျပ်ကျော်နဲ့ အမေရိကန် တဒေါ်လာကို မြန်မာကျပ်ငွေ ၄၅၀၀ ကျပ်အထိ စံချိန်တင် ရောက်ရှိလာတာဖြစ်ပါတယ်။

စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှာတော့ ရွှေနဲ့ ဒေါ်လာဈေး အနည်းငယ် ပြန်ကျဆင်းလာပြီး အခေါက်ရွှေ တကျပ်သားကို ၃၂ သိန်းနဲ့ ဈေးဖွင့်ထားသလို အမေရိကန် တဒေါ်လာကို ၃၈၀၀ ကျပ်ဈေးနဲ့ အရောင်းအဝယ်လုပ်နေကြတယ်လို့ ရွှေဆိုင်လုပ်ငန်းရှင်တွေက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီရဲ့ ဗဟိုဘဏ်က အမေရိကန် တဒေါ်လာကို ပုံသေရည်ညွှန်းဈေး ၂၁၀၀ ကျပ် သတ်မှတ်ထားသလို စစ်ကောင်စီကဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ရွှေနဲ့ ငွေကြေးဈေးကွက် လုပ်ငန်းကော်မတီက ရွှေလုပ်ငန်းရှင်တွေကို ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ကတွေ့ဆုံရာမှာ ရည်ညွှန်းဈေးအတိုင်းသာ ရောင်းချဖို့လည်း ပြောဆိုထားပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဒေါ်လာနဲ့ ရွှေကို ရည်ညွှန်းဈေးအတိုင်း မရောင်းသူတွေနဲ့ တရားမဝင် အရောင်းအဝယ်လုပ်သူတွေကို အရေးယူမယ်လို့ ပြောဆိုထားပေမယ့် ပြင်ပပေါက်ဈေးမှာတော့ ကြိုက်ရောင်း၊ ကြိုက်ဝယ်ဈေးနဲ့သာ အရောင်းအဝယ်လုပ်နေကြတယ်လို့ နိုင်ငံခြားငွေ အရောင်းအဝယ်လုပ်ကိုင်သူတွေက ပြောပါတယ်။ ■

အပိုဆောင်းစရိတ်တိုးပေးဖို့ ရာနဲ့ချီတဲ့ ရွှေပြည်သာစက်ရုံလုပ်သားတွေ တောင်းဆိုနေ

ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်ထဲက အထည်ချုပ်စက်ရုံတစ်ရုံက အလုပ်သမား ၈၀၀ ကျော်ဟာ ကုန်ဈေးနှုန်း အဆမတန်တိုးမြင့်လာတာကြောင့် အပိုဆောင်းစရိတ်တိုးပေးရေး တောင်းဆိုဆန္ဒဖော်ထုတ်နေကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ရွှေပြည်သာ စက်မှုဇုန်- ၁ မှာရှိတဲ့ မြန်မာလက်ဇူရီ အထည်ချုပ်စက်ရုံက အလုပ်သမား ၈၀၀ ကျော်ဟာ လုပ်ခလစာတိုးပေးဖို့ ကနဦးတောင်းဆိုခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

အခြေခံလစာကို တိုးမပေးနိုင်ဘူးဆိုရင် ရှားပါးစရိတ်ထောက်ပံ့ငွေအဖြစ် ကျပ်သုံးသောင်း တိုးမြှင့်ပေးဖို့ အလုပ်မလုပ်ဘဲ ဆန္ဒပြတောင်းဆိုနေကြတာ ပြီးခဲ့တဲ့ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့ကတည်းက ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေ့အထိ ပြေလည်မှု မရတာကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်ထဲမှာ ဆက်ပြီးတောင်းဆိုနေတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ■

နေရပ်ပြန်ခွင့်ရရေး ရိုဟင်ဂျာတွေ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ တောင်းဆိုဆန္ဒပြ

၂၀၁၇ ခုနှစ်က ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းမှာ မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ အကြမ်းဖက်နယ်မြေရှင်းလင်းမှုကြောင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကို ထွက်ပြေးသွားရတဲ့ ရိုဟင်ဂျာတွေ နေရပ်ပြန်ခွင့်ရရေးတောင်းဆိုတဲ့ ဆန္ဒပြပွဲတခုကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ကော့ဆက်ဘဇားပြည်နယ်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ ရိုဟင်ဂျာတွေအပေါ် မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှု ငါးနှစ်ပြည့်အထိမ်းအမှတ်နေ့မှာ ကော့ဆက်ဘဇားပြည်နယ်ထဲက ဒုက္ခသည်စခန်း ၂၀ က ရိုဟင်ဂျာတွေ စုပေါင်းပြီး ဆန္ဒပြတောင်းဆိုခဲ့တာပါ။

အဲဒီပွဲမှာ ရိုဟင်ဂျာတွေကို လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုနဲ့ နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်ပြန်လည်ရရှိရေးတို့အတွက် တရားမျှတစွာ စုံစမ်းစစ်ဆေးပေးဖို့လည်း ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်တွေက တောင်းဆိုတိုက်တွန်းခဲ့ကြပါတယ်။ ■

သန်လျင်တပ်တွင်း ပစ်ခတ်မှု ဗိုလ်ကြီး အပါအဝင် ၉ ဦး သေဆုံး

ရန်ကုန်တိုင်း၊ သန်လျင်မြို့နယ်၊ စစ်ပင်ကွင်းကျေးရွာမှာ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ ညပိုင်းက တာဝန်ကျ စစ်သားချင်း ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားပြီး ဗိုလ်ကြီး အပါအဝင် ၉ ဦး သေဆုံးသွားပါတယ်။

အဲဒီနေ့ ည ၁၀ နာရီခွဲကျော်အချိန်က ရန်ပွဲဖြစ်ပြီးနောက် စစ်သား ၂ ဦးက အခြားစစ်သည်တွေနဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို ပစ်ခတ်ခဲ့တာပါ။ ပစ်ခတ်မှုအတွင်း ဗိုလ်ကြီး တဦး၊ စစ်သား ၆ ဦးနဲ့ မိသားစုဝင်အမျိုးသမီး ၂ ဦးသေဆုံးပြီး တပ်သား တဦးနဲ့ ၁၀ နှစ်သားအရွယ် သားဖြစ်သူတို့ စိုးရိမ်ရ ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ပစ်ခတ်ခဲ့သူ တပ်သားတဦးကတော့ လက်နက်၊ ခဲယမ်းတွေနဲ့အတူ ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်နေတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ■

မောင်တောတွင် စစ်ကောင်စီက လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ပြစ်မှုကျူးလွန်နေဟု AA ထုတ်ပြန်

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တောမြို့နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီက တရွာနဲ့တရွာ သွားလာခွင့်၊ ရွာပြန်ထွက်ခွင့် ပိတ်ပင်တာဟာ ပြည်သူလူထုကို ရိက္ခာပြတ်လပ် အငတ်ဘေးဆိုက်အောင် ပြုလုပ်နေတာဖြစ်ပြီး လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ပြစ်မှုကျူးလွန်နေတာလို့ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) က ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့မှာ ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

မောင်တောမြို့နယ်မှာ ကုန်လမ်း၊ ရေလမ်း၊ မြို့၊ ရွာ အဝင်အထွက်တွေကို စစ်ကောင်စီက စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွေဖွင့်ပြီး ပြည်သူတွေကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးတာ၊ ဖုန်းတွေကို စစ်ဆေးတာ၊ အိမ်တွေကို ဝင်ရောက်စီးနင်းရှာဖွေပြီး မတရားရိုက်နှက်ဖမ်းဆီးခေါ်ယူကာ ပုဒ်မအမျိုးမျိုးတပ်ပြီး တရားစွဲဆိုနေတာနဲ့ သေနတ်ပစ်ခတ်တာတွေဟာ စစ်ကောင်စီက ဖြတ်လေးဖြတ်စစ်ဆင်ရေးထဲက ရိက္ခာပြတ်လပ်သွားအောင် ပြုလုပ်နေတာလို့ ဆိုပါတယ်။ ■

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် အမျိုးသမီးတွေ လိင်စော်ကားခံရမှု အဆိုးဆုံးအချိန်ဖြစ်နေ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုနဲ့ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိပါးစော်ကားမှုတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်လာပြီး လက်ရှိအချိန်မှာ အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်နေတယ်လို့ အမျိုးသမီးရေးလှုပ်ရှားတဲ့ အဖွဲ့တွေက အချက်အလက်တွေနဲ့ ထုတ်ပြန်လာပါတယ်။

အခုအခါမှာ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရမှုတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်လာတဲ့အပြင် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိပါးစော်ကားခံရတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေဟာလည်း ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလကနေ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအတောအတွင်း ၁၇ မှု အထိ ရှိလာတဲ့အကြောင်း မြန်မာ့အမျိုးသမီးသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် မြေပြင်အခြေအနေမှာ ဒီထက် အရေအတွက် များပြားနိုင်တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ ■

ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်၏ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ

လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက်
တပ်ပေါင်းစုနဲ့ချီတက်

■ ဗကသရဲဘော်များနှင့် မြိုင်မြို့နယ်အခြေခံပညာသပိတ်ကော်မတီတို့မှ ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ပူးပေါင်း၍ မြိုင်မြို့နယ်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့၌ ထောင်တွင်း အစာအငတ်ခံဆန္ဒပြမှုအား ဝန်းရံကြောင်း "လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်"၊ "ထောင်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှု ဒို့လက်မခံ ပညာရေးနဲ့ပြည်သူ့အသံ" စာသားပါဘန်နာများအား ကိုင်စွဲ၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက်
တပ်ပေါင်းစုနဲ့ချီတက်
2022/8/23 17:30

■ ဗကသရဲဘော်များနှင့် မြိုင်မြို့နယ်အခြေခံပညာသပိတ်ကော်မတီတို့မှ ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ပူးပေါင်း၍ မြိုင်မြို့နယ်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့၌ ထောင်တွင်း အစာအငတ်ခံဆန္ဒပြမှုအား ဝန်းရံကြောင်း "လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်"၊ "ထောင်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှု ဒို့လက်မခံ ပညာရေးနဲ့ပြည်သူ့အသံ" စာသားပါဘန်နာများအား ကိုင်စွဲ၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ “ရဲဘော်ညီမင်းသူစိတ်ဓာတ် ကိုင်စွဲတိုက်ပွဲဝင်ကြ” စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲကာ အခြေခံပညာကျောင်းသားများသမဂ္ဂ - အကသ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) ၏ ဥက္ကဋ္ဌဟောင်းဖြစ်သူ ရဲဘော် ညီမင်းသူ ကျဆုံးခြင်း ၆ လပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို မရမ်းကုန်းမြို့နယ်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ အထက မလဲသာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် အထက (ခွဲ) ကဲဘာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) တို့က ဦးဆောင်၍ ကျောင်းသား/ပြည်သူ ထောင်ချီပါဝင်သော သပိတ်စစ်ကြောင်းသည် ဗကသခွပ်ဒေါင်းအောင်လံတော်အား လွှင့်ထူကာ အရာတော်မြို့နယ်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့၌ "လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်" စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲ၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်နှင့် မဟာမိတ်များ ပူးပေါင်းကာ "နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းမှ ဖိနှိပ်ခံပြည်သူပြည်သားအားလုံး နိုးကြလော့" စာသားပါဘန်နာအား ကိုင်ဆောင်၍ ရန်ကုန်မြို့တွင် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့၌ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

■ ဗကသရဲဘော်များနှင့် မြိုင်မြို့နယ်အခြေခံပညာသပိတ်ကော်မတီတို့မှ ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ပူးပေါင်း၍ မြိုင်မြို့နယ်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့၌ ထောင်တွင်း အစာအငတ်ခံဆန္ဒပြမှုအား ဝန်းရံကြောင်း "လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်"၊ "ထောင်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှု ဒို့လက်မခံ ပညာရေးနဲ့ပြည်သူ့အသံ"၊ "လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စနစ်ဆိုးတွေကို တော်လှန်ရေးနဲ့ ရိုက်ချိုးကြ" စာသားပါဘန်နာများအား ကိုင်စွဲ၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

AAMIJ
လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက်
တပ်ပေါင်းစုနဲ့ချီတက်

■ ဗကသရဲဘော်များနှင့် မြိုင်မြို့နယ်အခြေခံပညာသပိတ်ကော်မတီတို့မှ ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ပူးပေါင်း၍ မြိုင်မြို့နယ်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၌ "လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက် တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်"၊ "ထောင်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှု ဒို့လက်မခံ ပညာရေးနဲ့ပြည်သူ့အသံ"၊ "မတရားမှုအောက် နေသားမကျစေနဲ့ စစ်ဖိနပ်အောက်က ရုန်းထွက်ကြ" စာသားပါဘန်နာများအား ကိုင်စွဲ၍ စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတရပ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

လူထုလက်ရုံးနဲ့တည်ဆောက်
တပ်ပေါင်းစုနဲ့ချီတက်

■ စစ်အာဏာရှင်စနစ်တိုက်ဖျက်ရေး အထွေထွေသပိတ်ကော်မတီ (GSC) က ယနေ့ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် "လူထုလက်ရုံးနဲ့ တည်ဆောက်၊ တပ်ပေါင်းစုနဲ့ ချီတက်" ဟူသောစာသားပါဘန်နာအား ကိုင်စွဲ၍ လူထုလှုံ့ဆော်ရေးအတွက် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုတရပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းလှုပ်ရှားမှုတွင် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသများအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် မြို့နယ်သပိတ်ကော်မတီများ ပူးပေါင်းပြီး ယနေ့နံနက်ပိုင်း၌ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

Constitution of the Republic of the
Union of Myanmar
(2008)
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
(၂၀၀၈ ခုနှစ်)

ပဋိညာဉ်နဲ့ ခြေဥ ဘာကို ရွေးကြမလဲ

■ **မောင်မိုးထက်**

> ကြားကာလခြေဥဟာ တော်လှန်ရေးအတွက် လိုအပ်နေတာလား။ အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် လိုအပ်နေတာလား။ အဖြေကတော့ နှစ်ခုလုံးအတွက် လိုအပ်နေတာပါ။

စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးတဲ့နောက် အာဏာရှင်တွေအလိုကျ ရေးဆွဲထားတဲ့ ၂၀၀၈ နာဂစ်ခြေဥ ပျက်သုဉ်းသွားပြီလို့ ဥပဒေပညာရှင်များကကော၊ ဒီမိုကရေစီအရေးလှုပ်ရှားသူများကပါ သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ တော်လှန်ရေးကိုလည်း နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ သံတမန်ရေးနည်းလမ်းတွေနဲ့ ဖော်ဆောင်နေကြပါတယ်။ မြေပြင်သပိတ်တိုက်ပွဲတွေကလည်း ရှိနေကြဆဲပါ။

အာဏာသိမ်းမှုဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်း NUG, CRPH တို့လို ရွေးကောက်ခံကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း (EROs) တွေရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ အပြည့်အဝလို့ မပြောနိုင်ပေမဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ဆက်ဆံရေးရှိကြပါတယ်။ NUCC လို နိုင်ငံရေး အစုအဖွဲ့ပေါင်းစုံပါဝင်တဲ့ အတိုင်ပင်ခံကောင်စီကိုလည်း ဖော်ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ တရပ်ကိုတော့ မရေးဆွဲနိုင်ကြသေးပါဘူး။ ဒီထက်မှန်ကန်အောင်ပြောရရင်တော့

NUCC
National Unity
Consultative Council
အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ

ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲနေကြခြင်းမရှိပါဘူး။ ဒါဟာ မဖြစ်သင့်တဲ့ကိစ္စရပ်တခုဖြစ်နေပါတယ်။

NUCC ဟာ စစ်တပ်ရဲ့အတုအယောင်ငြိမ်းချမ်းရေးဖိတ်ခေါ်မှုအပေါ် လက်ခံခြင်းမပြုဖို့ တိုက်တွန်းထားပေမဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ဖက်ဒရယ်အတွက် အခိုင်မြဲဆုံးဖြစ်စေမဲ့ ကြားကာလခြေဥတရပ် ရေးဆွဲဖို့ကို ဘာကြောင့် မကြိုးစားတာပါလဲ။ မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်နေပါပြီ။

တော်လှန်ရေးလုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ အခြေခံဥပဒေမလိုအပ်ပါဘူး။ ဒါဟာ ကမ္ဘာတဝှမ်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ တော်လှန်ရေးတိုင်းရဲ့ အမှန်တရားပါပဲ။ ဗမာပြည်ရဲ့ အခြေအနေနဲ့ တူလားဆိုတာတော့ ပြန်ဆန်းစစ်ကြဖို့လိုပါတယ်။ ကြားကာလခြေဥဟာ တော်လှန်ရေးအတွက် လိုအပ်နေတာလား။ အမျိုးသားသွေးစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် လိုအပ်နေတာလား။ အဖြေကတော့ နှစ်ခုလုံးအတွက် လိုအပ်နေတာပါ။ ကြားကာလခြေဥဟာ ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို လက်တွေ့ကျကျဖော်ဆောင်နိုင်ပြီး တော်လှန်ရေးအတွက် ပိုမိုနီးကပ်စွာနဲ့ ပေါင်းစည်းစေနိုင်မှာပါ။

ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတာက NUCC ဟာ ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲဖို့ နည်းနည်းလေးမှ မကြိုးစားတာပါပဲ။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ကနေ ၂၉ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့ညီလာခံမှာ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပဋိညာဉ်ကို အတည်ပြုခဲ့ကြပါတယ်။

ပဋိညာဉ်ဟာ ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံတွေကို ဖော်ပြထားတာပါ။ ပဋိညာဉ်ဟာ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေကို ဘယ်လောက်ထိ ပေါင်းစည်းပေးနိုင်ပါသလဲ။ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီနဲ့ တန်းတူညီမျှမှုကို ဘယ်လောက်ထိအာမခံနိုင်ပါသလဲ။ ဒီပဋိညာဉ်အပေါ်မှာကော တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ယုံကြည်မှုက ဘယ်လောက်ရှိပါသလဲ။ အစရှိတဲ့မေးခွန်းတွေအတွက် အဖြေကို စဉ်းစားကြဖို့လိုပါတယ်။ ဗမာပြည်ရဲ့အခြေအနေအရပ်ရပ်ဟာ ဖက်ဒရယ်ပဋိညာဉ်နဲ့ မလုံလောက်တော့ပါဘူး။ ကြားကာလခြေဥတရပ်ကို အရေးတကြီးလိုအပ်နေတာပါ။

ခြေဥတခုဟာ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ မရနိုင်ပါဘူး။ ၁၈ နှစ်တာ အချိန်ယူရေးဆွဲထားခဲ့တဲ့ FCDCC ရဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်း၊ ဒါကိုမှ ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC) မှပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားသောမူကြမ်း၊ ဥပဒေအထောက်အကူပြုကွန်ယက်က ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားသောမူကြမ်း၊ ဖက်ဒရယ်ပဋိညာဉ် စတာတွေကို စုပေါင်းညှိနှိုင်း အဖြေရှာပြီး သင့်တော်တဲ့ ကြားကာလ အခြေခံဥပဒေ တရပ် ရေးဆွဲလို့ရပါတယ်။ လူထုမပါဘဲ ရေးဆွဲတာဟာ ၂၀၀၈ ခြေဥလို တဖက်သတ်ကြီးဖြစ်နိုင်မလားဆိုတဲ့မေးခွန်းအတွက်ကတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူးလို့ ဖြေရပါမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကြားကာလခြေဥကိုရေးဆွဲဖို့ဟာ ညီညွတ်ရေးအတွက်ဖြစ်တာကြောင့် အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံက ကိုယ်စားလှယ်တွေ၊ ပညာရှင်တွေနဲ့ရေးဆွဲကြရမှာပါ။ နောက်ပြီး ပဋိပက္ခအလွန် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလအတွက်နဲ့ ဖက်ဒရယ်ခြေဥကို လူထုဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပပြီး အတည်ပြုနိုင်ဖို့အထိ အသေးစိတ်ပြဌာန်းချက်တွေကိုပါ ထည့်သွင်းရမှာဖြစ်လို့ပါ။

ဒါပေမဲ့ NUCC အနေနဲ့ ကြားကာလအခြေခံဥပဒေ တခုကို ရေးဆွဲမနေဘူးလို့ ဘာကြောင့်ပြောရတာလဲ။ ဖက်ဒရယ်ပဋိညာဉ်ကို လေ့လာကြည့်ရအောင်ပါ။ ဖက်ဒရယ်ပဋိညာဉ် အစိတ်အပိုင်း (၁) အခန်း (၃) နိုင်ငံရေးလမ်းပြမြေပုံမှာ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲခြင်းဆိုတဲ့အချက် ပါပါတယ်။

စာမျက်နှာ ၁၃ သို့ ➢

အမှောင်ခေတ်

တို့ခေတ်မှာ
မျှော်လင့်ခြင်းရဲ့အရသာဟာ
ဆိုင်ကယ်ဦးထုပ်အောက်က
အဝေးရောက်သူငယ်ချင်းရဲ့မျက်နှာပဲ

တို့ခေတ်မှာ
ချယ်ရီသီးရနံ့ပါတဲ့ ကွန်ဒုံးတွေလောက်
နေပူဒဏ်ကို တုံ့ပြန်တဲ့ ခမောက်တွေ
ရောင်းအားမကောင်းတော့ဘူး
လယ်သမားတွေဟာ လယ်စိုက်ရမယ့်အစား
စစ်တိုက်နေရတယ်
အလုပ်သမားတွေက အလုပ်သွားရမယ့်အစား
စစ်သားလုပ်နေရတယ်
ကျောင်းသားတွေက ကျောင်းတတ်ရမယ့်အစား
မောင်းပြန်သေနတ်ကိုင်နေရတယ်

တို့ခေတ်မှာ
ဒိုင်နိုဆောမမြင်ဖူးပေမယ့်
ဂေါ်ဇီလာသတ်တဲ့ ဗုံးရှိတယ်

တို့ခေတ်မှာ
သစ်ရွက်ကြွေတာမြင်ရင်
ရင်ခုန်တတ်တဲ့အရွယ်ဟာ
ခြေပြတ်လက်ပြတ်အလောင်းပုံကြား
အသက်ရှူမမှားအောင် တွားသွားနေရတယ်

တို့ခေတ်မှာ
ကျောင်းနေပျော်၍စာတော်ရမယ့်ကလေးတွေလည်း
နိုင်ငံတော်လုပ်ကြံမှုနဲ့ တရားလက်မဲ့
ထောင်သွင်းအကျဉ်းကျခံနေရတယ်

တို့ခေတ်မှာ
ရေနစ်သူရဲ့အလောင်းတွေ
လက်နက်ဖုံးထိတဲ့ ကလေးသူငယ်အကြောင်းတွေ
သိပ်ပေါတာပဲ

ပေါတယ်ဆိုပေမယ့် ဒုက္ခတွေချည်းပါပဲ
အရင်ကလို
အိပ်မက်တွေ
ဈေးကြီးတယ်ဆိုတာလည်းမရှိတော့ဘူး
အိပ်မက်တွေနောက်လိုက်ခဲ့ကြတဲ့
လူငယ်တွေလည်း မရှိတော့ဘူး
အိပ်မက်တွေလည်းမရှိတော့ပါဘူး

တို့ခေတ်မှာ
စစ်ခွေးတသိုက်နဲ့ စစ်ခွေးနောက်လိုက်လူမိုက်တွေ
ရမ်းကားမှုကြောင့်
အိမ်ကလူငယ်တွေ ပျောက်ပျောက်သွားတာ
မင်းလိုပါပဲ သူငယ်ချင်း

မင်းရော တို့ခေတ်မှာ ရှိသေးရဲ့လား
မတရားမှုကို အားကုန်အံတု ခုခံနေတုန်းလား
နည်းပညာခေတ်ဆိုပေမယ့်
စစ်ကတိုက်စားသွားရင်
အရာအားလုံးပြာပုံဖြစ်တော့တာပဲ
ငါနားလည်ပါတယ် သူငယ်ချင်း
တို့ခေတ်မှာပေါ့လေ။

■ **စူးနင့်နေ**
၃၀ ဩဂုတ်၊ ၂၀၂၂

စစ်ကြီးထဲက ငိုကြွေးသံတွေ

စစ်တလင်းဟာ ခေတ်တခင်းမှာ
ကျက်သရေမဲ့လို့
ပြေးကြ၊ လွှားကြ၊ ငိုကြ၊ ပူပန်ကြ
စိုးရိမ်ကြ၊ ဆုံးရှုံးကြ၊ ပေးဆပ်ကြ၊
လဲကျလိုက် ပြန်ထလိုက်ပဲ။

အဲဒီလိုနဲ့ပဲ
တောတောင်တွေထဲ ဝမ်းခေါင်နေတဲ့
လူတွေထဲက လူသားစစ်စစ်တွေ ကို
စစ်ကြီးထဲက ခိုးခိုးခစ်ခစ် ရယ်သံတွေဟာ
လှောင်ပြောင်လို့ . . .

စစ်တုရင်ပွဲမှာ အရေးကြီးဆုံးရွှေ့ကွက်တွေအတွက်
ပေးဆပ်ရတဲ့နယ်ရုပ်တွေလို
စီးချင်းထိုးပွဲတွေမှာ ဒေါင်းအလံကိုလွှင့်ရင်း
တိုက်ပွဲဝင်ကြ

စစ်တလင်းပြင်ထဲက
လက်တစ်ဖက်ဆုံးရှုံးရတဲ့ ရဲဘော်တွေ
ရက်စက်ယုတ်မာခံရတဲ့ ရဲရင့်သောအမျိုးသမီးတွေ
ပေးဆပ်ခဲ့ရတဲ့ လူနေမှုဘဝတွေ
ဗုံးသီးတွေလွှမ်းမိုးခဲ့တဲ့ လယ်ကွင်းတွေ

တရားသောစစ်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ မရှိဘူးလို့
နားလည်လိုက်တဲ့ ဒူးမထောက်ပဲတိုက်ပွဲဝင်ကြတဲ့
လူသားစင်စစ်တွေဟာ
ဒီစစ်တလင်းထဲမှာ
ငိုကြွေးရင်း ငိုကြွေးရင်းနဲ့ပဲ
တပ်ဦးအလံကို လွှင့်ထူလာကြလိမ့်မယ်။

■ **စစ်နေ**

မှည့်နေသောကျိန်စာ

ဒုက္ခက ရွေးနှုတ်ဖို့
ဒုက္ခပဲ ရင်းစားရှိ
နှလုံးသားရော ဦးနှောက်ပါ
လောင်မီးကျခဲ့ပြီ၊

ငတ်ရင်းသေမလား
သတ်ရင်းသေမလား
ရေပွက်ပမာကို
အနက်မြှင့်
ဖွင့်ကြ

တော်လှန်ရေး
ရင့်ရှုန်းဝင်းစို

ချင်းချင်းနီနေတဲ့ ခေါင်းတွေ
တလားထဲ ရောက်တဲ့တိုင်
ညွတ်ကျမသွားဘူး၊

ဘာမဆိုလုပ်ရဲသူဟာ
ဘာမဆိုဖြစ်ရဲမှာပါပဲ
သံသရာမဆုံး
ငရဲတဆုံး နစ်စေ ။ ။

■ ဝေစည်

စာမျက်နှာ ၉ မှ အဆက် -

ဒါဟာ ကြားကာလမှာ ရေးဆွဲရမယ်လို့ဆိုပါတယ်။ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလအခြေခံဥပဒေကို အသုံးပြုပြီး အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလအစိုးရ ဖွဲ့ရပါမယ်။ ဒီအစိုးရက တိုင်းပြုပြည်ပြုညီလာခံ ခေါ်ယူပြီး ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပါမယ်။ ဒ့ီနောက် လူထုဆန္ဒခံယူပြီး အတည်ပြုဖို့ဖြစ်ပြီး၊ ဒါတွေပြီးရင်တော့ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။

ဖက်ဒရယ် ပဋိညာဉ်ရဲ့ ကြားကာလအစီအမံတွေထဲမှာ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲဖို့ပဲပါပြီး ကြားကာလမှာတော့ ပဋိညာဉ်နဲ့ပဲ သွားဖို့ ရည်ရွယ်ထားပုံပါ။ ဖက်ဒရယ် ပဋိညာဉ်ရဲ့ ကြားကာလအစီအမံများ နိဒါန်းမှာတော့ “ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံများ၏ သက်တမ်းသည် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပြီး စတင်အသက်ဝင်သည့်အချိန်အထိဖြစ်သည်။” လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒါဟာ တိကျသေချာတဲ့ ဖော်ပြချက်တခုဖြစ်ပြီး ကြားကာလအခြေခံဥပဒေတရပ် ရေးဆွဲဖို့ အစီအစဉ်မရှိဘူးဆိုတာပါပဲ။

“အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အစီအမံများ” ခေါင်းစဉ်အောက်မှာလည်း အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးကို ကြားကာလမှာဆောင်ရွက်ကြဖို့ (ပုဒ်မ ၅၄)၊ ကြားကာလအလွန်မှာ အင်အားစုအသီးသီးပါဝင်တဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ဖွဲ့စည်းဖို့ (ပုဒ်မ ၅၆) ကို အတည်ပြုထားပါတယ်။ ပုဒ်မ (၅၇) မှာတော့ ကြားကာလအမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) က အသစ်ဖွဲ့စည်းမဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရကို အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ တာဝန်လွှဲပြောင်းပေးဖို့ဖြစ်ပြီး ပုဒ်မ (၅၈) မှာတော့ (ပုဒ်မ ၅၆နဲ့ ၅၇) ကို အကောင်အထည်ဖော်ပြီးပါက ကြားကာလဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အစီအမံကို NUCC က ဖျက်သိမ်းကြောင်းကြေညာရမယ် လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီအချက်တွေကိုကြည့်မယ်ဆိုရင် ကြားကာလမှာ Federal Charter နဲ့ပဲသွားမယ်ဆိုတာ သိသာထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပက်သတ်ပြီး ဥပဒေအထောက်အကူပြုကွန်ရက်က “ထူးဆန်းစွာ သုံးသပ်တွေ့ရှိရသည်မှာ ယနေ့အချိန်ထိ CRPH/NUG သည်လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသားခုခံစစ်ဆင် အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်းကောင်း မိမိတို့ကိုယ်ကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအောက်သို့ အပ်နှံရန် ဝန်လေးနှောင့်နှေးနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ” လို့ သုံးသပ်ထားပါတယ်။

ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို တောင့်တလာခဲ့တဲ့ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ဆိုသူတွေရဲ့ ခေတ်အဆက်ဆက်ပျက်ကွက်ခဲ့တဲ့ ကတိကဝတ်တွေကြောင့် ယုံကြည်မှုပျက်သုဉ်းနေကြတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။

ဒီနေ့၊ ဒီအချိန်မှာ အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ဖို့ အချိန်ကောင်းဖြစ်သလို ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကူးပြောင်းဖို့ အခါကောင်းလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ကြားကာလ ဖက်ဒရယ်အခြေခံဥပဒေဟာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်နေတဲ့ ပေါင်းကူးတံတားတခုပါပဲ။

အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုကို ရိုးသားမှုရှိရှိ မတည်ဆောက်နိုင်ရင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို မရနိုင်သလို တော်လှန်ရေးဟာလည်း လိုအပ်တာထက် ပိုမိုကြန့်ကြာနေမှာပါပဲ။

ဖက်ဒရယ်ပဋိညာဉ်လား၊ ကြားကာလ ဖက်ဒရယ်ခြေဥလား ရွေးချယ်တတ်ဖို့လိုပါတယ်။ဘယ်အရာက ပိုမိုပေါင်းစည်းစေနိုင်သလဲ၊ ဘယ်အရာက ပိုမိုသာလွန်တဲ့ အရွေ့တခုကို သယ်ဆောင်ပေးနိုင်လဲ။ ရွေးချယ်မှုတခုက တော်လှန်ရေးအပေါ် တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်စေမှာပါ။ စစ်တပ်က အသုံးချနေတဲ့ မအောင်မြင်တဲ့ NCA ကိုလည်း ကြားကာလဖက်ဒရယ်ခြေဥက အရှိုက်ထိုးနိုင်မှာပါ။ ပဋိညာဉ်က အကျိုးသက်ရောက်စေရဲ့လား။ ပဋိညာဉ်နဲ့ခြေဥ ဘာကိုရွေးကြမလဲ လူကြီးမင်းအပေါင်းတို့။ ■

(ဒီဆောင်းပါးဟာ စာရေးသူရဲ့ အတွေးအမြင် အာဘော်သာ ဖြစ်ပါတယ်)

မအလ စာပေ သဘောတရား

■ **မောင်ပေသီး**

စာပေဗိမ္မာန်ဆိုတာကြီးလည်း စိန်ရတုတိုင်ခဲ့ပြီဆိုပဲ။ ဩော် ၇၅ နှစ်တောင်ရှိပါပေါ့။ စတင်တည်ထောင်သူတွေက စိတ်ကူးကောင်းတွေနဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းတွေနဲ့ ပျိုးထောင်ခဲ့တာဖြစ်ပေမယ့် အခြေအနေတွေက တစတစ ပိုဆိုးလာကာ စစ်အာဏာရှင်တွေကိုပဲ အသုံးတော်ခံနေရချိန်က ပိုများနေပါရောပဲ။

စာပေဗိမာန် စိန်ရတုပွဲမဟာမှာ မောင်ပေသီးတို့ အဘ မအလကြီးက အဲ့ဒီလိုမိန့်ခွန်းခြွေသဗျ။

“၂၀၁၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အထူးသဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှာ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ အချို့သော စာအုပ်စာပေတွေ၊ စာပေဟောပြောပွဲ အမည်ခံ ပြောဆိုမှုတွေဟာ ဒီမိုကရေစီစနစ်ထူထောင်ခါစ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒီမိုကရေစီစနစ်နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကာ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှု များပြားတဲ့လူမှုအဖွဲ့အစည်း (Highly Divided Society) တွေကို ဦးတည်သွားစေခဲ့တာကိုလည်း မြင်တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေထပ်မဖြစ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ဆင်ခြင်ရပါလိမ့်မယ်” တဲ့။

ဆိုလိုတာက ၂၀၀၈ စစ်တပိုင်း ဒီမိုကရေစီစပြီဆိုတဲ့ ၂၀၁၁ ကစလို့ဆိုပြီး အထူးပြုညွှန်းဆိုတာကတော့ ၂၀၁၅ နောက်ပိုင်း NLD အာဏာတပိုင်းရတဲ့ကာလတွေကိုပေါ့။ အဲဒီကာလတွေမှာ ထုတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်အချို့နဲ့ စာပေဟောပြောပွဲအချို့ဟာ မြန်မာပြည်ကြီးကို ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း ကြံခဲ့တယ်ဆိုတာပါပဲ။ စာပေသမားဆိုတဲ့ ငနဲသားများဟာ စကောလောက်မှ ဇောက်မနက် အတော် အကြံပတ်စက်တာပဲလို့ ဗမာပြည်သူအများကို မအလကြီးက လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်တာပါပဲ။

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်သလိုရှိပါတယ်။ အဲ့ဒီကာလ ထွက်တဲ့စာအုပ်အချို့ဟာ ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်စောမောင်၊ ဗိုလ်သန်းရွှေ၊ ဗိုလ်ခင်ညွန့်အစရှိတဲ့ စစ်အာဏာထိပ်သီးငတိကြီးတွေရဲ့ မကောင်းကြောင်းတွေကိုချည်း ရေးသားထားကြတာကလား။ စာအုပ်တွေတင်ဘယ်ကလိမ့်မတုံး။ တစတစကျယ်ပြန့်လာတဲ့ အင်တာနက် fb ဆိုတဲ့ဟာကြီးကနေပြီးတော့လည်း ငတိကြီးတွေကို ဆွမ်းကြီးဝိုင်းလောင်းကြသေးတာ၊ ရစရာကိုမရှိဘူး။ ကြွံဦးသိန်းစိန်အစိုးရနဲ့အတူ ကာချုပ်စဖြစ်လာတဲ့ မအလကြီးခမျာလည်း တပါတည်း အဖျားခတ်ခံရရှာတာပေါ့။

လူမလေးခွေးမခန့်များ၊ ခေါ်ကြတာကိုက မအလတဲ့ ကြည့်၊ (မောင်ပေသီးသုံးတဲ့ မအလကတော့ ဟိုလိုအစိပ်ပွါယ်မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျာ၊ မင်းအောင်လှိုင်လို့ရေးရမှာ ရှည်လို့ ရိုးရိုးအတိုကောက်ရေးလိုက်တာပါ၊ အခြားသဘောမပါပါဘူး) ကာပုဆိုတာကရှိသေးတယ်၊ ဒါလေးကတော့ ချစ်စရာလေးပါနော်။ အနာလုပ်နေဖို့မသင့်ပါဘူး။ သူတို့ချင်း ပေးထားတဲ့နာမည်ကတော့ နည်းနည်းအော့အော့ဆန်တယ်ခင်ဗျ၊ ကြောင်ချေးတဲ့။ ဒါကတော့ မအလရဲ့ တပ်တွင်း code ပဲ။ ပျော့ပျော့လေးနဲ့ နံတယ်ပေါ့လေ။ ဘော်ဒါချင်း ပေးမှ ပေးရက်ကြပလေဗျာ။

မောင်ပေသီးစကားတွေ ဘေးရောက်ကုန်ပါပြီ၊ သို့ဂလိုပေါ့ဗျာ၊ ဒီမိုကရေစီ မီးရှူးတန်ဆောင် စစ်ခေါင်းဆောင်တွေကို စာအုပ်စာစောင်တွေက၊ fb ကနေ ပေါက်လွှတ်ပဲစားတွေ ရေးကြတာ ဒီမိုကရေစီကို ဆန့်ကျင်တာပဲပေါ့။ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှုတွေ များပြားတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဦးတည်သွားစေတာပဲပေါ့။

ဒါတွေဆက်မဖြစ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ဆင်ခြင်ရပါလိမ့်မယ်တဲ့။ ထပ်အဖြစ်မခံတော့ဘူးဆိုတဲ့ သဘောပေါ့နော်။ ဟိုးစောစောပိုင်းကလည်း မလုပ်ရဲတာ ဘာမှမရှိဘူးလို့ အပြတ်ပြောပြီးသားနော်။ စာပေသမားတွေက နားမဝေးကြပါဘူး။ သဘောပေါက်ကြပါသဗျာ။ အရင်က ဆယ်ချီတဲ့ ပုဂ္ဂလိက သတင်းစာတွေ အခု လက်တဖက်စာတောင် မပြည့်ကြတော့ဘူး။ ရာဇဝတ်ကြမ်းပြင်ပါးဂျာနယ်တွေ သူလည်း လက်ငါးချောင်းလောက်ပဲ ရှိလာတော့တယ်။ မဂ္ဂဇင်းဆိုတာတော့ အရုပ်ရေးပြမှဖြစ်တော့မယ်။ လုံးချင်းစာအုပ်ထုတ်ဝေနှုန်းကလည်း ခေါက်ချိုးမက ပြုတ်ကျသွားတယ်။

စာအုပ်စာပေ လူ့မိတ်ဆွေတဲ့။ စာပေမြင့်မှ လူမျိုးတင့်မည်တဲ့။ ပြောတော့ပြောခဲ့ကြတာပဲ။ မအလကြီး ပြောတာကို နားထောင်ဖို့လည်း ကြိုးစားရမှာပဲ။ ဘာမဆို လုပ်ရဲသူရဲ့ လက်ထဲမှာ ဘာမဆို ဖြစ်သွားနိုင်တယ် မဟုတ်ပါလားခင်ဗျာ။ ■

အောင်ဆန်း၊ ဗဟိန်း၊ ဒွေးမြိုင်

■ ဒဂုန်တာရာ

(က)

ကိုအောင်ဆန်း၊ ကိုဗဟိန်း၊ ဒွေးမြိုင်။ ဒွေးမြိုင်ကတော့ ကျွန်တော်။ သူတို့ကတော့ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သွားကြသည်။ ကိုအောင်ဆန်းက အမျိုးသားခေါင်းဆောင်။ ကိုဗဟိန်းက ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်။

ကိုဗဟိန်းက ၁၉၄၆ တွင်ကွယ်လွန်သည်။ သူကွယ်လွန်စဉ်က ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟိုကော်မတီ၏ သဘာပတိ။ ကိုအောင်ဆန်းကတော့ နောက်နှစ် ၁၉၄၇ တွင်ကွယ်လွန်သည်။ သူကွယ်လွန်စဉ်က ကြားဖြတ်အစိုးရ သို့မဟုတ် ဘုရင်ခံ၏အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့ ဒုတိယသဘာပတိ။ လုပ်ငန်းတာဝန်ကတော့ ဝန်ကြီးချုပ်။ သူတို့နှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်သည် တချိန်တည်းလိုပင် ၁၉၃၈ ဝန်းကျင်က သိကျွမ်းခင်မင်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘာကောင်မှမဟုတ်။ စာသမားဆိုလျှင်တော့ ရနိုင်သည်။ ကျောင်းသားဘဝက နောင်တွင် ဘာဖြစ်မည်ကိုမသိကြသေး။

ကျွန်တော်က စာရေးဆရာပေါက်စ။ သူတို့ကိုလည်း နိုင်ငံရေးသမားပေါက်စဟုပြောလျှင် ရနိုင်သည်။ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားသမဂ္ဂနှင့် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂတွင် သူတို့က ဥက္ကဋ္ဌ။ ကျောင်းသားဘဝဆိုသည်က အနာဂတ်၏ ဘဝပုံသဏ္ဌာန်များမှာ အရောင်အသွေး အမွှေးရနံ့များပီပီသသနှင့် ပွင့်ဖူးသေးသည်မဟုတ်။ ၁၉၃၈ တွင် ကိုအောင်ဆန်းသည် သခင်အောင်ဆန်းအဖြစ်ခံယူကာ တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သွားသည်။ ကိုအောင်ဆန်း သမဂ္ဂမှနုတ်ထွက်သွားသောအခါ ကိုဗဟိန်းက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရသည်။ ထိုနှစ်က ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံသမိုင်းသစ်ထွန်းသောခေတ်။ ရေနံမြေ အလုပ်သမားများ ချီတက်လာသောအခါ မကွေးတွင် ရပ်နားနေစဉ် သခင်ဗဟိန်းရောက်သွားသည်။ “မြင်းခွာတစ်ချက်ပေါက်လျှင် တပြည်လုံး မီးဟုန်းဟုန်း တောက်စေရမည်” ဟူသော သူ၏စကားရပ်က သမိုင်းဝင်စကားဖြစ်သွားခဲ့သည်။

သခင်အောင်ဆန်းကတော့ နိုင်ငံရေးလုပ်မည်ဆိုပြီး တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှထွက်ကာ၊ ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် နိုင်ငံရေးသမားကြီးလုံးလုံး ဖြစ်သွားတော့သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကျောင်းတက်ရင်းကဗျာသမားလိုလို၊ ဝတ္ထုရေးသမားလိုလို ပေါက်စဘဝတွင် ကျင်လည်နေဆဲ။ ထိုအခါကတော့ ကျွန်တော့်ကို ဘယ်သူကမှ ဒဂုန်တာရာဟု မခေါ်။ ဒွေးမြိုင်ဟူသော နာမည်ရင်းဖြင့်သာခေါ်သည်။ သူတို့က သခင်အောင်ဆန်း၊ သခင်ဗဟိန်း။

(ခ)

လူတို့၏ဘဝပုံသဏ္ဌာန်ဆိုသည်ကလည်း နုစတွင် မွှေးရနံ့ အရောင်အသွေးသိပ်မပေါ်။ သမိုင်းကတော့ တရွေ့ရွေ့ ခုတ်မောင်းဆဲ။ ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းသားဘဝက ကျောင်းစာအပြင် မာ့က်စ်ဝါဒ၊ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ စာအုပ်များကို အတူတူပင်ဖတ်ခဲ့ကြသည်။ ကိုအောင်ဆန်းနှင့်တွေ့တိုင်း “လွတ်လပ်ရေးရရင်” ဟူသော စကားကို မကြာခန ပြောဖြစ်ကြသည်။

ကိုဗဟိန်းကတော့ “ဆိုရှယ်လစ်အဖွဲ့အစည်းတည်ဆောက်ရမည်” ဟူသောစကားရပ်ဖြင့် ကျွန်တော်က ပို၍ရင်းနှီးသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ အကြိုက်တူကြသည်။ နိုင်ငံရေးစကားအပြင် စာပေ၊ ဂီတ၊ ရုပ်ရှင်၊ ပန်းချီစသော ယဉ်ကျေးမှုရေးရာများ ပြောတတ်ကြသည်။ အပြောများသည်။ ကိုဗဟိန်းနှင့် ရုပ်ရှင်အတူကြည့်ကြသည်။ အကြိုက်ချင်းလည်းတူကြသည်။ ကိုအောင်ဆန်းနှင့်တော့ တခါပဲ ရုပ်ရှင်ကြည့်ဖူးသည်။ ကိုဗဟိန်းနှင့်ကတော့ တတွဲတွဲ နှစ်ယောက်သားကြည့်ကြသည်။

ကိုအောင်ဆန်းနှင့် ကြည့်ဖြစ်သည်ကတော့ ထိုအခါက ဘုရင့်ရုံတွင် ပြနေသော မက္ကစီကိုတော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင် ဝရတ်၏အဖြစ်အပျက်ရုပ်ရှင်။ ကိုအောင်ဆန်းနှင့်အတူ ကိုဗဟိန်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊ ဘောဂဗေဒဂုဏ်ထူးတန်းကျောင်းသား မစ္စတာဂိုရှယ်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် ရှေ့ဆုံးတန်း တမတ်တန်းကဖြစ်သည်။

၁၉၃၉ အောက်တိုဘာကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကိုဗဟိန်းနှင့်ကျွန်တော်တို့ မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်သို့ သွားရန် အားထုတ်ကြသည်။ ကိုဗဟိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဆက်သွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့အတွေ့အကြုံနည်းသေးသဖြင့် သိန္နီကလှည့်ပြန်လာခဲ့ရသည်။ သခင်အောင်ဆန်းကတော့ ၁၉၄၁ တွင် သခင်လှမြိုင်နှင့်အတူ ဂျပန်သိမ်းထားသော တရုတ်ပြည် အေမွိုင်မြို့သို့ သင်္ဘောနှင့် သွားဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

သူတို့သည်လည်း တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဆက်သွယ်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကွန်မြူနစ်ပါတီမြို့တော် ယင်အန်သို့မရောက်ပဲ ဂျပန်ပြည်တိုကျိုသို့ရောက်သွားသည်။ သမိုင်းဆိုသည်က အခက်သား။ ကိုဗဟိန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ကတော့ တရုတ်-မြန်မာယူနန်လမ်းမကြီးအကြောင်း စာရေးရန်သွားကြသည်ဟု သတင်းလွှင့်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို တရုတ်ပြည်သို့ပို့ပေးမည်။ အမေရိကန်လက်နက်များ ပို့ပေးရန်တာဝန်ယူထားသောမေဂျာက ကျွန်တော်တို့ကို မပို့တော့။ ကိုအောင်ဆန်းကတော့ အမွိုင်သို့ရောက်ဖြစ်သွားသည်။ သမိုင်းဆိုသည်က အခက်သား။

မမျှော်လင့်ပဲ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့နှင့်ပေါင်းမိသွားသောသမိုင်းက ရဲဘော်သုံးကျိပ်ကို မွေးဖွားပေးလိုက်သည်။ ကိုဗဟိန်းနှင့် ကျွန်တော်တို့၏ အားထုတ်မှုကတော့ ဘာမှအသီးအပွင့်မရရှိခဲ့။ သမိုင်းဆိုသည်မှာ အခက်သား။ ထိုအခါက ကျွန်တော်တို့သည် စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ကြသည်။ လက်ဝဲစာအုပ်များ၊ တရုတ်ပြည်ပေါ်က ကြယ်နီစသည်တို့ကိုဖတ်ပြီး စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ကြသည်။ ကိုအောင်ဆန်းကတော့ စိတ်ကူးယဉ်သူမဟုတ်။

သူတို့က ကျွန်တော့်ကို အတွေးသမား၊ အရေးသမား၊ အငေးသမားဟု ပြုံးခဲ့ကြသည်။ သူတို့ပြောတာမမှား။ ကျွန်တော်လည်း ပြုံးမိလိုက်သည်။

(၈)

ပထမမျိုးဆက်အသိုင်းအဝိုင်းကတော့ ကျွန်တော့်ကို ဒွေးမြိုင်ဟုခေါ်ကြသည်။ ထိုအခါက ကျွန်တော်သည် ဒဂုန်တာရာကောင်းကောင်းမဖြစ်သေး။ နောက်ပိုင်းလူငယ်များကတော့ စာရေးသမားအဖြစ် သိကျွမ်းနားလည်နေကြသည်။ အသက်အရွယ်ရလာ၍ မိမိကိုယ်ကိုယ် ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ မိမိကိုယ်ကိုယ်မိမိ သိရှိလာရသည်။ “ဆိတ်ဖလူးရန်နံ့တွင် မိမိကိုယ်ကိုယ်တွေ့ရှိခြင်း” ဝတ္ထုတွင် နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော်သည် အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော စာလုံး၊ ဆေးစက်နှင့် စန္ဒရားခလုတ်သမား ရောတိရောရာဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း ဖော်ပြလိုက်ဖူးသည်။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို နိုင်ငံရေးသမားဖြစ်စေချင်ကြသည်။ တကယ်ကတော့ ကျွန်တော်က နိုင်ငံရေးသမားမဖြစ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ပြီး ငြင်းခုန်ဆွေးနွေးပြီးမှ ချမှတ်သောဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ လုပ်လိုသဖြင့် သူများနှင့်မဖြစ်။ ဒါကိုသိသူများက နားလည်ကြသည်။

ကျွန်တော်သည် အိမ်လွမ်းစိတ္တဇဝေဒနာကို ခံစားရင်း အောင်ဆန်း၊ ဗဟိန်း၊ ဒွေးမြိုင်ဟုဖော်ပြခဲ့သည်။ သူတို့က ခေါင်းဆောင်။ မအပ်မရာ ကျွန်တော်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍မရ။ ကျွန်တော်က ဘာကောင်မှမဟုတ်။ ကျွန်တော်က စာလုံး၊ ဆေးစက်နှင့် စန္ဒရားခလုတ်ကို တီးချင်သူ သာမန်လူတယောက်မျှသာ။ ■

၂၀၀၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်းတွင်ဖော်ပြရာ စာပေစိစစ်ရေး၏အမိန့်အရ ဆုတ်ဖြဲခံရသောဆောင်းပါးကို မြန်မာသတင်းသမဂ္ဂ (Burma Media Association) မှထုတ်ဝေသော ဥဒါန်းမဂ္ဂဇင်း (စက်တင်ဘာ ၂၀၀၄) တွင် ပြန်လည်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာ ကွယ်လွန်ခြင်း ၉ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် ဂုဏ်ပြုဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။

-- အယ်ဒီတာအဖွဲ့

ရိုဟင်ဂျာ လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှု ငါးနှစ်တိုင်ခဲ့ပြီ

ဒီနေ့မှာ စစ်ကိုင်း၊ ချင်း၊ ကရင်နီ စတဲ့ဒေသတွေမှာ စစ်တပ်ဟာ သူတို့ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ်က ရိုဟင်ဂျာများအပေါ်ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ပုံစံများအတိုင်း တသွေမတိမ်းဘဲ ထပ်မံကျူးလွန်နေကြပါပြီ။

■ ပိုင်ချိမ့်ခေါင်

၂၀၁၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့မှာ မြန်မာစစ်တပ်က နယ်မြေရှင်းလင်းရေးအမည်ခံပြီး ရိုဟင်ဂျာတွေအပေါ် လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှု စတင်ကျူးလွန်ခဲ့ပါတယ်။ ရိုဟင်ဂျာကျေးရွာများကိုမီးရှို့ခြင်း၊ ရိုဟင်ဂျာများကို အရှင်လတ်လတ်မီးရှို့သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ရိုဟင်ဂျာအမျိုးသမီးများကို အုပ်စုဖွဲ့မုဒိန်းကျင့်ခြင်း၊ ကလေးငယ်နဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုများပါမကျန် လူမဆန်စွာနှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း စတဲ့ စစ်တပ်ရဲ့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတွေကို ရိုဟင်ဂျာများ နာကြည်းစွာ ခံစားခဲ့ကြရပါတယ်။

လူမဆန်စွာဆိုးရွားအကျည်းတန်လှတဲ့ ၎င်းတို့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို ဖုံးကွယ်ဖို့အတွက် စစ်တပ်က အပီအပြင်ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ သက်သေဖျောက်တာတွေကစလို့ ရိုဟင်ဂျာအရေး သတင်းရယူခဲ့တဲ့ ရိုက်တာသတင်းထောက် ကိုဝလုံးတို့ကို ဖမ်းဆီးထောင်ချတဲ့အထိ အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ပြီး စစ်တပ်ဟာ သူ့လုပ်ရပ်တွေကို ဖုံးဖိဖို့ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရိုဟင်ဂျာကျေးရွာများကို ရိုဟင်ဂျာများကိုယ်တိုင်မီးရှို့သွားတာဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ယုတ္တိမတန်တဲ့ဖြေရှင်းချက်မျိုးနဲ့လည်း ဝါဒဖြန့်ခဲ့ပါသေးတယ်။

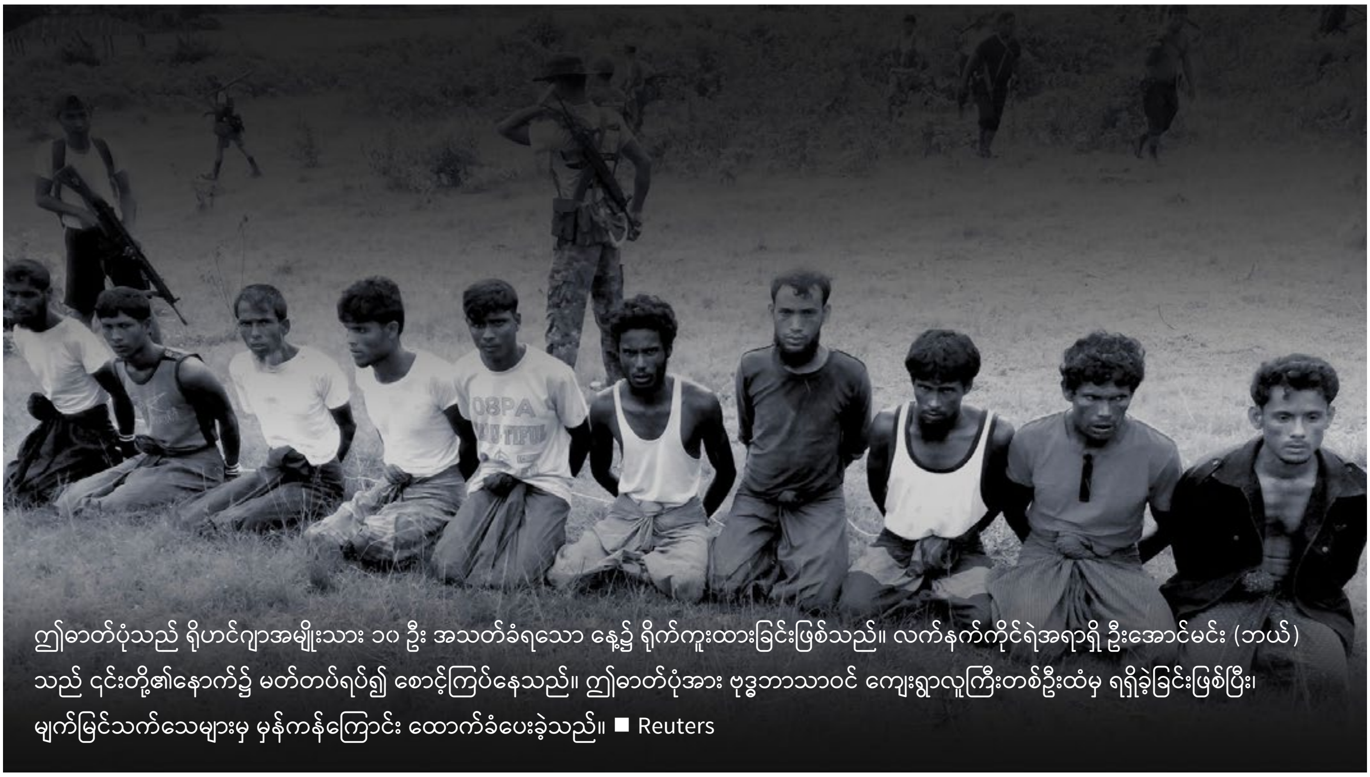

ဤဓာတ်ပုံသည် ရိုဟင်ဂျာအမျိုးသား ၁၀ ဦး အသတ်ခံရသော နေ့၌ ရိုက်ကူးထားခြင်းဖြစ်သည်။ လက်နက်ကိုင်ရဲအရာရှိ ဦးအောင်မင်း (ဘယ်) သည် ၎င်းတို့၏နောက်၌ မတ်တပ်ရပ်၍ စောင့်ကြပ်နေသည်။ ဤဓာတ်ပုံအား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကျေးရွာလူကြီးတစ်ဦးထံမှ ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မျက်မြင်သက်သေများမှ မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံပေးခဲ့သည်။ ■ Reuters

ဒါထက်ပိုမိုဆိုးရွားတာကတော့ စစ်တပ်ရဲ့ လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုအပေါ် ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင်ဆိုသူများကိုယ်တိုင်က ဖုံးဖုံးဖိဖိနဲ့ ကိုယ်စားဝါဒဖြန့်ပေးခဲ့ကြတာပါပဲ။ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုအတွက် ICJ မှာ တရားစွဲခံရတော့လည်း အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စစ်တပ်ဘက်က ရပ်တည်ကာကွယ်ပေးခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ဒီလိုစစ်တပ်အလိုကျ အသုံးတော်ခံခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ဝါဒဖြန့်မှုအောက်မှာ လူထုဟာလည်း ဝေဝါးခဲ့ရပါတယ်။ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုအရေးကို ICJ မှာ စွဲချက်တင်တဲ့အခါ မြန်မာလူအုပ်ကြီးဟာ အကြမ်းဖက်စစ်တပ်ဘက်က ရပ်တည်ထောက်ခံတဲ့အထိ အရှက်ရဖွယ်ကိစ္စဖြစ်ပွားခဲ့ရပါတော့တယ်။

ဒီနေ့မှာ စစ်ကိုင်း၊ ချင်း၊ ကရင်နီ စတဲ့ဒေသတွေမှာ စစ်တပ်ဟာ သူတို့ လွန်ခဲ့တဲ့ငါးနှစ်က ရိုဟင်ဂျာများအပေါ်ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ပုံစံများအတိုင်း တသွေမတိမ်းဘဲ ထပ်မံကျူးလွန်နေကြပါပြီ။ စစ်တပ်ဟာ ကျေးရွာများကို မီးရှို့နေကြပါတယ်။ အမျိုးသမီးများကို မုဒိန်းကျင့်နေကြပါတယ်။ အရှင်လတ်လတ်မီးရှို့သတ်တာတွေ၊ ကလေးရော လူကြီးပါမကျန် စစ်တပ်က လူမဆန်စွာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်တာတွေကို လက်တွေ့မြင်နေကြရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဒေသအနှံ့အပြားမှာလည်း စစ်တပ်ရဲ့အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးရသူတွေများလှပါပြီ။

နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးလာကြတဲ့ ရိုဟင်ဂျာများ

ယနေ့အချိန်မှာတော့ စစ်တပ်ရဲ့လူသားဆန့်ကျင်ပြစ်မှုများ၊ လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုများနဲ့ စစ်ရာဇဝတ်မှုများကို ကာကွယ်ပြောဆိုပေးမယ့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံရေးသမားရယ်လို့မရှိနိုင်တော့ပါဘူး။ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့အတွေ့အကြုံများက စစ်တပ်ရဲ့ကြမ်းကြုတ်မှုများကို ထပ်မံသက်သေပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ သို့သော် ထိုစဉ်က ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုအပေါ် စစ်တပ်နဲ့အလိုတူအလိုပါ ဖုံးကွယ်ဝါဒဖြန့်ပေးခဲ့သူများကတော့ ယနေ့အချိန်အထိ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု တစုံတရာမရှိသေးပါဘူး။ ရိုဟင်ဂျာများကတော့ ယခုအချိန်အထိ တရားမျှတမှုတစုံတရာမရရှိသေးဘဲ ဒုက္ခသည်စခန်းများမှာ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေကြရဆဲပါပဲ။

ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေအတွက် တရားမျှတမှုကို ဖော်ဆောင်ပေးခြင်း၊ အပြစ်ပေးစီရင်ခြင်းဟာ ပြည်သူ့တရားမျှတမှု ဖြစ်မယ်ဆိုပါက ရိုဟင်ဂျာများအတွက် တရားမျှတမှုဆိုတာမရှိဘဲ အမှောင်ဖုံးခံရတဲ့ အတိတ်ဆိုးတခုသာ ကျန်ရစ်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၆၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်များမှာ သောင်းနှင့်ချီကာ အသတ်ခံခဲ့ရပြီး သိန်းနှင့်ချီကာ နေရပ်စွန့်ခွာပြေးခဲ့ရတဲ့ ရိုဟင်ဂျာများအတွက် တရားမျှတမှုဟာ လျစ်လျူရှုခံနေရဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရိုဟင်ဂျာဂျီနိုဆိုက် ကျူးလွန်ခဲ့သူ စစ်တပ်ကို လူထုအားနဲ့ ခုံရုံးတင်အပြစ်ပေးကြရပါမယ်။ ထို့အတူ စစ်တပ်နဲ့အလိုတူအလိုပါပြုမှုကာ လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှုကို ကာကွယ်ဝါဒဖြန့်ပေးခဲ့သူ ထိုစဉ်က အစိုးရတာဝန်ရှိသူများနဲ့ နိုင်ငံရေးသမားများအနေနဲ့လည်း ထိုက်သင့်တဲ့ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုမျိုး ပြုလုပ်ရပါမယ်။ ရိုဟင်ဂျာများအတွက် တရားမျှတမှုကို လူထုအားနဲ့သာ ဆောင်ကျဉ်းနိုင်မှာပါ။ ဒီလိုလုပ်ရပ်များနဲ့သာ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး ခွဲခြားမှုကင်းတဲ့၊ ဖိနှိပ်မှုကင်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဖိနှိပ်ခံများကိုယ်တိုင် အတူတကွ တည်ဆောက်ကြရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ■

စက်ရုံလုပ်သားတွေရဲ့ ဘဝ သန်းခေါင်ထက် ညဥ့်မနက်တော့ပြီ

“ဘာပြစ်ချက်မှ မရှိဘူးဗျာ။ အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘာပြစ်ချက်မှမရှိပဲနဲ့ အဲ့လိုမျိုး လျော်ကြေးမပေးဘဲ အလုပ်ထုတ်တာ”

ခေါင် | အိုးဝေ

စက်မှုဇုန်တွေ အများအပြားရှိတဲ့ ရန်ကုန်မြို့ရဲ့ ညနေတိုင်းလိုလိုမှာ ထမင်းချိုင့်ကို လက်က ဆွဲပြီး အမျိုးသမီးငယ်တွေ အုပ်စုလိုက် လမ်းလျှောက်လာကြတာမျိုးနဲ့ ဒိုင်နာကားကြီးတွေပေါ်မှာ ဆယ်ကျော်သက်အမျိုးသားခပ်နည်းနည်းနဲ့ အမျိုးသမီးငယ်အများအပြား တိုးဝှေ့စီးလာကြတာမျိုးက စက်မှုဇုန်တွေရှိတဲ့ မြို့နယ်တွေမှာ နေထိုင်ကြသူတွေအဖို့တော့ ရင်းနှီးနေကြ မြင်ကွင်းပါ။

စက်မှုဇုန်မှာနေထိုင်ကြသူတွေထဲက အများစုဟာ သူတို့ရဲ့ နေ့စဥ်ဘဝကို အခုလို ဖြတ်သန်းနေကြတာဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲမှာ မိရိုးဖလာ တောင်ယာလုပ်ကိုင်ရင်းက ရန်ကုန်ကို စက်ရုံအလုပ်သမားအဖြစ် လာရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူတွေလည်း အပါအဝင်ပါ။

စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းမှာတော့ အလုပ်သမားထုအပါအဝင် ပြည်သူလူထုဟာ စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြပြီး အချိန်အတိုင်းအတာတခုထိကြာမြင့်လာချိန်မှာတော့ တပြည်လုံး အတိုင်းအတာနဲ့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကို ရွေးချယ်လိုက်ကြပါတယ်။ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးသမားတွေဟာ ကျေးလက်ကို အခြေပြုလှုပ်ရှားကြပြီး ဗမာပြည်အလယ်ပိုင်းက စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းတို့ကလည်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအားကောင်းရာ ဒေသတွေဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီဒေသတွေက ဒေသခံအများအပြားဟာ များသောအားဖြင့် မိသားစုကို ဝင်ငွေထောက်ပံ့ချင်တာကြောင့် စက်မှုဇုန်တွေရှိတဲ့ ရန်ကုန်ကို ၅/ နဲ့ ၈/ စတဲ့ မှတ်ပုံတင်တွေ ကိုင်ဆောင်ပြီး စက်ရုံအလုပ်သမားတွေအဖြစ် ယခင်ကတည်းက လာရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အာဏာသိမ်းပြီး တနှစ်ကျော်ကာလဖြစ်တဲ့ လက်ရှိအချိန်မှာတော့ စက်ရုံတွေက ဒီမှတ်ပုံတင်နံပတ်တွေပါတဲ့ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ်ကိုင်ဆောင်သူအလုပ်သမားတွေကို နစ်နာကြေးမပေးဘဲ အလုပ်ရှင်တွေက အလုပ်ထုတ်တာမျိုး ခပ်စိတ်စိတ်လုပ်နေကြပါတယ်။

"ဘာပြစ်ချက်မှ မရှိဘူးဗျာ။ အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဘာပြစ်ချက်မှမရှိပဲနဲ့ အဲ့လိုမျိုး လျော်ကြေးမပေးပဲ အလုပ်ထုတ်တာ"

မခိုင်ဝါ (အမည်လွှဲ) က သူ အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုသွားတာပါ။

အလုပ်ထုတ်လိုက်တာက အထည်ချုပ်စက်ရုံက စူပါတွေ ဖြစ်ပြီး စက်လိုင်းအလိုက် အစည်းအဝေးခေါ်ကာ ၅/ နဲ့ ၈/ မှတ်ပုံတင် ကိုင်ဆောင်သူတွေကို စက်ရုံလာစရာ မလိုတော့ဘူးလို့ပြောပြီး ထုတ်ပယ်လိုက်တာပါ။ သူ့ရဲ့လုံခြုံရေးအခြေအနေအရ အလုပ်ထုတ်တဲ့ စက်ရုံနာမည်ကိုတော့ ထည့်သွင်းပြောဆိုသွားခြင်း မရှိပါဘူး။

မခိုင်ဝါက စစ်ကိုင်းတိုင်းဇာတိဖြစ်ပြီး ဇာတိမှာတုန်းက အိမ်စက်ချုပ်တာနဲ့ ယက္ကန်းခက်တာကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သူပါ။ ရန်ကုန်ရောက်တာ ၄ နှစ်ခန့်ကြာပြီဖြစ်ပြီး အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ စက်ရုံမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ သက်တမ်းကတော့ ၂ လခန့် ကြာမြင့်ပါပြီ။

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ်ပေါ်က စားဝတ်နေရေး

စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ ၅/ နဲ့ ၈/ မှတ်ပုံတင် ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ အလုပ်သမားတွေကို ဩဂုတ်လတစ်ရက်နေ့ကစလို့ အလုပ်ထုတ်တာတွေ ပြုလုပ်နေတာပါ။ ပထမဆုံးအလုပ်ထုတ်တဲ့ စက်ရုံလို့ FGWM က တိုင်ကြားချက်ရရှိထားတဲ့ စက်ရုံကတော့ တရုတ်နိုင်ငံသားပိုင်စက်ရုံဖြစ်တဲ့ ZHEJIANG TONGLI CLOTHING (MYANMAR) CO. LTD အထည်ချုပ်စက်ရုံဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ လှိုင်သာယာ ရွှေလင်ဗန်းစက်မှုဇုန် မီးသတ်အဝိုင်းမှာတည်ရှိတဲ့ အဲဒီစက်ရုံမှာ အလုပ်သမားဦးရေ ၂,၅၀၀ ကျော်ရှိပြီး စက်လိုင်း ၇၀ နဲ့ လည်ပတ်နေတာပါ။

စစ်ကိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်း မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ အလုပ်သမားတွေ အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ မြန်မာနိုင်ငံ အထွေထွေအလုပ်သမားသမဂ္ဂများ အဖွဲ့ချုပ် (FGWM) က တာဝန်ရှိသူ မဇင်မေ (အမည်လွှဲ) က အိုးဝေကို အခုလိုရှင်းပြပါတယ်။

"မနက်ဖြန် ၁ ရက်နေ့ဆိုရင် လကုန်ပြီ။ ထွက်မယ်ဆို လစာကိုချက်ချင်းထုတ်ပေးမယ်ဆိုပြီးပြောတယ်ပေါ့နော်။ မထွက်ဘူးဆိုရင်တော့ သက်ဆိုင်ရာက လာပြီး မေးတဲ့အခါကျရင် သူတို့ (စက်ရုံတာဝန်ရှိသူတွေ) က ဒီမျဉ်းစောင်းသမားတွေကို ထုတ်ပေးရမယ်ဆိုပြီး ခြိမ်းခြောက်မှုတွေရှိတယ်"

ဇူလိုင်လကုန်ပိုင်းလောက်မှာ စက်ရုံမန်နေဂျာက စက်ရုံရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွေကို အစည်းအဝေးခေါ်ပြီး စစ်ကိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းကိုယ်စားပြု မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်တဲ့ အလုပ်သမားတွေကို စာရင်းကောက်ယူဖို့ ညွှန်ကြားလိုက်ပါတယ်။ အစည်းအဝေးအပြီး စူပါတွေက သူတို့ စက်လိုင်းအလိုက် အလုပ်သမားတွေကို "သက်ဆိုင်ရာ" က စာကျလာတာကြောင့် စစ်ကိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်း ကိုယ်စားပြုမှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်သူတွေကို စာရင်းကောက်ရမယ်လို့ ဆိုပြီး စာရေးမကို တပြိုင်နက်တည်း စာရင်းကောက်ခိုင်းတာပါ။ အလုပ်ရှင်တွေဘက်က "သက်ဆိုင်ရာ" က စာကျလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သက်သေအထောက်အထားမရှိပြောကြားပေမဲ့ အိုးဝေအနေနဲ့ သီးခြားအတည်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိသလို နှုတ်တိုက်ညွှန်ကြားတာလား၊ စာနဲ့ညွှန်ကြားတာလားဆိုတာလည်း အတိအကျ မသိရပါဘူး။

၅/ နဲ့ ၈/ မှတ်ပုံတင် ကိုင်ဆောင်ထားသူတွေကို အလုပ်ထုတ်ရမှာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ အလုပ်ထုတ်ရာမှာ လျော်ကြေးရမှာ မဟုတ်တဲ့အကြောင်းကို အောစူပါတွေ စူပါတွေက ယတိပြတ်ပြောကြားခဲ့တာပါ။ ဩဂုတ်လ ၁

> နေစရိတ်ရော စားစရိတ်ရော ပူရတယ်ဗျာ ကျန်းမာရေးကအစ အကုန်လုံးပူရတာပေါ့။ နယ်မှာနေတုန်းက မိဘတွေရဲ့အောက်မှာဆိုတော့ အပူပင်မရှိခဲ့ဘူးပေါ့။ အခုကိုယ်တိုင်ဖြတ်သန်းရတော့ ကိုယ့်မှာငွေခြွေတာရတာနဲ့ ကိုယ့်စားသောက်ခ အဆင်ပြေအောင်နေရတာနဲ့ အများကြီးပေါ့ဗျာ။

ရက်နေ့က စပြီး ၁၄ ရက်နေ့အထိ အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ အလုပ်သမားဦးရေဟာ ၁၀၀ ကျော်ဝန်းကျင်အထိ ရှိနေတယ်လို့ FGWM က တာဝန်ရှိသူ မဇင်မေ (အမည်လွှဲ) က ပြောပါတယ်။

စက်ရုံတွေထဲက အလုပ်သမားတွေကို ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ လုပ်နေရုံတင်မကသေးပဲ ၅/ နဲ့ ၈/ မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်လို့ စက်ရုံက အလုပ်ထုတ်လိုက်တဲ့အကြောင်း ဖွင့်ချရင် အလုပ်သမားရဲ့ မိသားစုတွေနဲ့ အဲဒီအလုပ်သမားရဲ့ Cv Form က လိပ်စာနဲ့ သက်ဆိုင်ရာကို တိုက်ရိုက်ပေးရမယ်လို့ ခြိမ်းခြောက်တာတွေလည်း ရှိတယ်လို့ မဇင်မေက ဖြည့်စွက် ပြောဆိုပါတယ်။

အလုပ်သမားသမဂ္ဂကို ဆက်သွယ်တယ်လို့ အလုပ်ရှင်တွေက သံသယရှိသူ အလုပ်သမားတွေကို စစ်ကောင်စီထံ အပ်မယ်လို့ခြိမ်းခြောက်တာမျိုး၊ စောင့်ကြည့်နေတာမျိုးနဲ့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ ဖုန်းတွေကို စစ်ဆေးတာမျိုးတွေလည်း ပြုလုပ်နေပါတယ်။

အလုပ်ရှင်တွေဘက်က အခုလိုခြိမ်းခြောက်မှုတွေ လုပ်နေတာကြောင့် ၅/ နဲ့ ၈/ မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ အချို့အလုပ်သမားတွေက သူတို့ရဲ့ လုံခြုံရေးအခြေအနေတွေကြောင့် စက်ရုံမှာ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိတော့တာမျိုးတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။

ကိုသန့်ဇင် (အမည်လွှဲ) က ဒီလိုမျိုးခြိမ်းခြောက်ခံရတာမျိုးမရှိပေမယ့် အလုပ်ထုတ်လာခဲ့ရင် ကျရောက်မယ့် အထွေထွေအကျပ်အတည်းတွေကို စိုးရိမ်တာကြောင့် ရန်ကုန်ကထွက်ပြီး အခြားဒေသတခုမှာ နေထိုင်နေသူပါ။

ကိုသန့်ဇင်က စစ်ကိုင်းတိုင်း ကန့်ဘလူဇာတိ ဖြစ်ပြီး တိုင်းရင်းဆေးဝါးထုတ်လုပ်တဲ့ စက်ရုံမှာ လစားအဖြစ်လုပ်ကိုင်ခဲ့တာပါ။ ကိုသန့်ဇင် အလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ လုပ်သက်အားဖြင့်ကတော့ ၃ လ ခန့်ရှိပါပြီ။ သူတို့ရဲ့ စက်ရုံကတော့ အခြားစက်ရုံတွေလို အလုပ်ထုတ်တာမျိုး မလုပ်ဘူးလို့ဆိုပါတယ်။ ကုန်ဈေးနှုန်းအဆမတန် ထိုးတက်လာတာကြောင့် တလအဖို့ ရရှိတဲ့လစာ တသိန်းခွဲဆိုတဲ့ ပမာဏဟာ မိဘတွေကို ထောက်ပံ့ချင်လို့ ရန်ကုန်မှာ အလုပ်လာလုပ်တဲ့ ကိုသန့်ဇင်အဖို့တော့ လောက်ငှခြင်းမရှိပါဘူး။

"နေစရိတ်ရော စားစရိတ်ရော ပူရတယ်ဗျာ ကျန်းမာရေးကအစ အကုန်လုံးပူရတာပေါ့။ နယ်မှာနေတုန်းက မိဘတွေရဲ့အောက်မှာဆိုတော့ အပူပင်မရှိခဲ့ဘူးပေါ့။ အခုကိုယ်တိုင်ဖြတ်သန်းရတော့ ကိုယ့်မှာငွေခြွေတာရတာနဲ့ ကိုယ့်စားသောက် ခအဆင်ပြေအောင်နေရတာနဲ့ အများကြီးပေါ့ဗျာ"

ကိုသန့်ဇင်ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေမှာလည်း အလုပ်ထုတ်တယ်၊ မထုတ်ဘူး သတင်းတွေအကြား မိသားစုဝမ်းရေးနဲ့ မိမိဝမ်းရေးအတွက် လက်ရှိလုပ်ငန်းခွင်မှာပဲ စိုးရိမ်စိတ်ကြီးစွာနဲ့ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေရပါတယ်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်း ကိုယ်စားပြုမှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်သူ အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ထုတ်တယ်လို့ FGWM က တိုင်ကြားချက်ရရှိထားတဲ့ စက်ရုံအရေအတွက်ကတော့ ၄ ရုံအထိ ရှိနေပါပြီ။

သာမန် အလုပ်သမားလျှော့တဲ့ ဖြစ်ရပ်လား

အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ထုတ်နေတဲ့ စက်ရုံတွေထဲက တခုဖြစ်တဲ့ EMC စက်ရုံရဲ့ တာဝန်ရှိသူကို ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားတဲ့ ရေဝတီသတင်းဌာနရဲ့ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့ပါ သတင်းမှာတော့ လုပ်သက်နည်းတဲ့သူ

တွေကို အလုပ်ထုတ်တာဖြစ်ပြီး ၅/ နဲ့ ၈/ မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်သူ အလုပ်သမားတွေကိုသာ အလုပ်ထုတ်ခြင်းမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောဆိုထားပါတယ်။ အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ထုတ်နေတဲ့ အလုပ်ရှင်အများစုကများသောအားဖြင့် အခုလိုအကြောင်းပြကြတာမျိုးတွေ့ရပါတယ်။

အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ အလုပ်သမားတွေထဲလုပ်သက်ရင့်သူတွေနဲ့ ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားတွေလည်းပါတယ်လို့ ၅/ မှတ်ပုံတင် ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့အလုပ်သမားဖြစ်တာကြောင့် အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ မခိုင်ဝါက အတည်ပြုပါတယ်။ အိုးဝေကလည်း အလုပ်ထုတ်နေတဲ့ စက်ရုံတွေက အလုပ်ရှင်တွေကို ဆက်သွယ်ဖို့ကြိုးစားခဲ့ပေမဲ့ အဆက်အသွယ်မရရှိခဲ့ပါဘူး။

အိုးဝေက ရရှိထားတဲ့ အချက်အလက်တွေအရ အချို့သောစက်ရုံတွေမှာ ၅/ နဲ့ ၈/ ဒေသကအလုပ်သမားအများအပြားကို ထုတ်ပယ်တာမျိုးပြုလုပ်နေပြီး အချို့သော စက်ရုံတွေမှာတော့ အလုပ်သမားလျှော့ချတယ်ဆိုပြီး အခြားသော ဒေသက အလုပ်သမားတွေကိုပါ အလုပ်ထုတ်နေတာမျိုးတွေ့ရပါတယ်။ စက်ရုံအများအပြားမှာ အခုလို အခြေအနေကွဲပြားနေတာဘာကြောင့်ပါလဲ။

"ဒါကတော့ သူတို့ပြယုဂ်တခုကို ပြချင်လို့ ပြောတယ်လို့ထင်တယ်ပေါ့နော် ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကျွန်မတို့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ နောက်ကို တောက်လျှောက်လိုက်နေတဲ့အခါမျိုးမှာ ဘာတွေ့ရလဲဆိုတော့ ဒီမျဥ်းစောင်းသမားတွေကြီးပဲ ထုတ်တာပေါ့နော်"

FGWM က တာဝန်ရှိသူ မဇင်မေက အလုပ်သမားတွေ အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ အတည်ပြုပြောဆိုသွားတာပါ။ အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့အထဲ ၅/ နဲ့ ၈/ ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ အလုပ်သမားတွေ အများဆုံးပါဝင်တယ်လို့လည်း သူကဆက်ပြောပါတယ်။

စက်ရုံမန်နေဂျာနဲ့ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တွေကအစ တပ်နဲ့အနီးနွယ်တွေ ဖြစ်တဲ့ ရွှေပြည်သာကစက်ရုံတရုံမှာ ၅/ နဲ့ ၈/ ကိုင်ဆောင်တဲ့ အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ထုတ်ရမှာဖြစ်တာကြောင့် တခြားဒေသက အလုပ်သမားတွေနဲ့ရောထုတ်တာတွေရှိပြီး အဆိုပါ စက်ရုံက အရေးကြီးအော်ဒါတွေရှိနေတာကြောင့်နေ့စားအလုပ်သမားတွေနဲ့ပါ ခေါ်လုပ်နေရတဲ့ စက်ရုံဖြစ်တယ်လို့ မဇင်မေက သူသိရှိထားတဲ့ ကိစ္စရပ်တခုကိုပြောပြပါတယ်။

ဒီအခြေအနေအတိုင်းဆို တနေ့တာလုပ်ခလစာတောင် ဥပဒေထဲမှာပဲ အသက်ဝင်နေတဲ့အလုပ်သမားတွေရဲ့ နေထိုင်ရှင်သန်ရေး အခြေအနေကတော့ မှတ်ပုံတင်အမှတ်ပေါ်မှာသာ မူတည်နေပြီးကျီးလန့်စာစားနေရတဲ့ အခြေအနေပါ။

အလုပ်သမားအခွင့်အရေးနဲ့ သမဂ္ဂ

အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေဖွဲ့စည်းတယ်ဆိုတာ အခြေခံအားဖြင့်တော့ ဘဝတူအလုပ်သမားအချင်းချင်း စုရုံးဖွဲ့စည်းတာဖြစ်ပြီး ချိုးဖောက်ခံနေရတဲ့ အခွင့်အရေးတွေနဲ့ ရသင့် ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေကိုအလုပ်သမားထုအင်အားနဲ့ အရယူဖို့အတွက် စိတ်ရောကိုယ်ပါ စုစည်းညီညွတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရှိနေအောင် ဖွဲ့စည်းတာဖြစ်တယ်လို့ အကြမ်းဖျင်းမှတ်ယူနိုင်ပါတယ်။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်တွေနဲ့၊ အလုပ်သမားအရေး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေတဲ့ အဖွဲ့အစည်း စုစုပေါင်း (၁၆) ဖွဲ့ကို တရားမဝင် အဖွဲ့တွေအဖြစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့က စစ်ကောင်စီက ကြေညာလိုက်ပါတယ်။

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းမှာတော့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေဟာ သိသိသာသာ လျော့နည်းသွားပြီး အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေနဲ့ သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်တွေကို ဖမ်းဆီးမှုတွေ ရှိနေတာကြောင့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်ကို ရှောင်တိမ်းနေကြရပါတယ်။

အာဏာမသိမ်းခင်ကာလမှာ လုပ်သက်ကြေး၊ နှစ်ကြေး၊ OT ကြေး (အချိန်ပိုကြေး) အပြင် အထည်ပိုဆုကြေးတွေပါ စက်ရုံအချို့က အလုပ်သမားတွေ ရရှိတတ်ကြပါတယ်။ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းမှာတော့ သမဂ္ဂရှိတဲ့ စက်ရုံတွေလောက်သာ အကျိုးခံစားခွင့် ရကြရတာပါ။ သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်တွေကို ဖမ်းဆီးမှုတွေရှိတာကြောင့် ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်တွေက ရှောင်တိမ်း

နေရပေမဲ့ ကျန်ရှိနေတဲ့ သမဂ္ဂခေါင်းဆောင်တွေကသာ သမဂ္ဂကို တာဝန်ယူနေတာပါ။

စက်ရုံအတွင်း သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်တွေလည်း ကျန်ရှိနေပြီး မြေပြင်အခြေအနေအရ ဒလန်ရှင်းလင်းတာတွေရှိနေတဲ့အတွက် အလုပ်ရှင်တွေဘက်က အတိုင်းထက်အလွန် ဖိနှိပ်တာမျိုးလုပ်ဖို့ စိုးရွံ့နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် သမဂ္ဂရှိနေတဲ့ စက်ရုံတွေက တခြားသော စက်ရုံတွေထပ် အကျိုးခံစားခွင့်ပိုရရှိတယ်လို့ FGWM က တာဝန်ရှိသူ မဇင်မေက ဆိုပါတယ်။ အကျိုးစီးပွားကို အလုပ်သမားထု အင်အားနဲ့ ကျားကန်ထားရတဲ့ ပုံစံမျိုးပါ။

အချို့စက်ရုံတွေမှာတော့ အထည်ပိုဆုကြေး မပေးတဲ့အပြင် အလုပ်သမားရဲ့ မချုပ်နိုင်တဲ့ အထည်အရေအတွက်ကို မရမက တောင်းတာမျိုး၊ ၂ လလောက်အချိန်ယူပြီး ချုပ်ရမယ့် အော်ဒါကို တစ်လလောက်နဲ့ အပြီးဖြတ်တာမျိုး၊ အချိန်ပိုဆင်းရတဲ့ အခြေအနေတွေမှာလည်း အချိန်ပိုကြေး အပြည့်အဝမပေးတာမျိုး၊ အချိန်ပိုကြေး ၂ ဆ ရတဲ့ နေ့တွေမှာလည်း သတ်မှတ်တဲ့ ပမာဏ မပြည့်တဲ့လိုင်းတွေက အချိန်ပို အလကားဆင်းပေးရပြီး အချိန်ပိုမဆင်းပေးရင် (ခံဝန်) ထိုးခိုင်းကာ ၃ ကြိမ် ပြည့်ပါက အလုပ်ထုတ်တာမျိုးတွေပါ လုပ်နေတယ်လို့ အလုပ်ရုံငရဲခန်းက အခြေအနေတွေကို မဇင်မေက ဆက်ရှင်းပြပါတယ်။

ခွဲခြားခံရတာတွေနဲ့ ဒေသခံရဲ့အသံ

စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းကိုယ်စားပြု မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်ထားသူတွေဆိုရင် အလုပ်ထုတ်တာ၊ အလုပ်မခန့်တာမျိုးတွေ ဖြစ်နေတဲ့အပြင် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှာလည်း ခွဲခြားခံရတာမျိုးတွေအထိ ရှိနေပါတယ်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းက ရန်ကုန်ကို အလုပ်လာလုပ်တဲ့ အလုပ်သမားအများစုက အဆောင်ငှားနေကြတာဖြစ်ပြီး အချို့သောနေရာတွေမှာဆို ဧည့်စာရင်းမပေးတော့တာ၊ ရပ်ကွက်ကနေ မောင်းထုတ်တာမျိုးတွေပါ ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။

"နောက်ရက်လည်းကျရော ၅/ ၈/ ဧည့်စာရင်းတိုင်ထားတဲ့ ဒီစာရွက်တွေကြီးပဲ သူက သိမ်းထားခဲ့တယ်။ ကျွန်မတို့ အလုပ်သမားတွေလည်း ပါခဲ့တယ်။ နောက်လည်းကျရော တခြားအိမ်ထောင်စုစာရင်းတွေ ပြန်ပေးပြီးတော့ အဲ့ဒီဧည့်စာရင်းစာရွက်တွေကို ယူထားပြီးတော့ ဒီမျဉ်းစောင်းတွေ ဒီရပ်ကွက်မှာ လက်မခံဘူးဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနှင်ထုတ်ခံရတယ်"

ဒီလိုခွဲခြားဆက်ဆံခံရတာမျိုးကို စစ်ကိုင်းတိုင်းဇာတိဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မှာ အလုပ်လာလုပ်တဲ့ ကိုသန့်ဇင် (အမည်လွှဲ) လည်း ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ သူကြုံခဲ့ရတဲ့ဖြစ်ရပ်ကို အခုလို ပြန်လည်ပြောပြပါတယ်။

"ကျနော်နေခဲ့တာက မင်္ဂလာဒုံထဲမှာနေခဲ့တာဆိုတော့ မင်္ဂလာဒုံထဲမှာ အဆောင်တွေက ၅/ ၈/ တွေ

> ”
>
> ထောက်ပံ့လို့ဆိုပြီး အမျိုးမျိုးပေါ့ ဘယ်လိုမှ မနိုင်တဲ့အဆုံး ကြွက်မနိုင် ကျီမီးနဲ့ရှို့ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ အလုပ်လုပ်နေတယ်ပေါ့။

ကို ပိတ်လိုက်ပြီး ဧည့်စာရင်းတိုင်လည်း လက်မခံတော့ဘူးပေါ့ တန်းပြန်ဆိုပြီးတော့"

သူက ရွာမှာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်တဲ့အကြောင်း ရှင်းပြကာ ငွေပေးလိုက်တော့မှ နေရတယ်လို့ ဆက်ပြောပြပါတယ်။

လှိုင်သာယာ ရိုးလေးရပ်ကွက်မှာ ယခင်လ ၂၉ ရက်နေ့က ဧည့်စာရင်းဝင်စစ်ရင်းဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အလားတူကိစ္စရပ်ကိုလည်း FGWM က တာဝန်ရှိသူ မဇင်မေ (အမည်လွှဲ) က ထပ်မံ ဖွင့်ဟပြောဆိုပါတယ်။

"အဆောင်ပြင်ကို ခေါ်ပြီးတော့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ ရဲက ခေါ်ရိုက်တယ်၊ အဆောင်ပိုင်ရှင်ကိုလည်း ခေါ်ပြီးတော့ warning (သတိ) ပေးတယ်၊ ဒီမျဉ်းစောင်းတွေကို လက်ခံထားမယ်ဆို နင်တို့ အဆောင်ကိုပိတ်မယ်ပေါ့နော်၊ ဒီအလုပ်သမားနှစ်ဦးက မိုးလင်းတော့ ကိုယ့်အထုတ်ကိုယ်ဆွဲပြီး ရွာပြန်ရတဲ့ အခြေအနေတွေဖြစ်သွားတယ်"

နစ်နာသူနှစ်ဦးက ၅/ မှတ်ပုံတင် ကိုင်ဆောင်သူနှစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူတို့မောင်နှမနှစ်ယောက်လုံးက မြစိမ်းယောင်စက်မှုဇုန်ထဲက အလုပ်သမားတွေပါ။ အလားတူဖြစ်ရပ်မျိုး ကြုံခဲ့ရသူတွေ ရှိပေမယ့် လုံခြုံရေးအခြေအနေကြောင့် အိုးဝေက ဆက်သွယ်မေးမြန်းခွင့်မရခဲ့ပါဘူး။

စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းဇာတိကနေ ရန်ကုန်ပြောင်းလာသူအများစု အခုလိုအခြေအနေကြုံတွေ့နေရတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသခံဖြစ်ပြီး လက်ရှိမှာလည်း စစ်ကိုင်းတိုင်း မြောင်မြို့နယ်ကိုအခြေစိုက်ကာ လက်နက်ကိုင်တွေလှုန်ရေးဆင်နွှဲနေတဲ့ ဗိုလ်တိုက်ဂါးက အိုးဝေကို အခုလို ပြတ်ပြတ်သားသားပြောပါတယ်။

"ထောက်ပံ့လို့ဆိုပြီး အမျိုးမျိုးပေါ့ ဘယ်လိုမှ မနိုင်တဲ့အဆုံး ကြွက်မနိုင် ကျီမီးနဲ့ရှို့ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ အလုပ်လုပ်နေတယ်ပေါ့"

အခုလိုလုပ်ရပ်တွေ လုပ်လို့ တော်လှန်ရေးက ချိန့်စရာ အကြောင်းမရှိဘူးလို့ သူကဆက်ပြောပါတယ်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းဟာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို ခုခံတော်လှန်မှု အများဆုံးပြုလုပ်နေတဲ့ဒေသတွေဖြစ်ပြီး စစ်တပ်ကလည်း ဒေသခံပြည်သူတွေကို ဓားစာခံအဖြစ်ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်တာတွေ၊ ရွာလုံးကျွတ်မီးရှို့တာမျိုးတွေ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပြုလုပ်နေပါတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းမှာ လက်ရှိနေထိုင်နေတဲ့ ပြည်သူတွေကတမျိုး ရန်ကုန်ကို ရွှေ့ပြောင်းလာတဲ့ အဲဒီဒေသက ပြည်သူတွေက တဖုံ အသီးသီး အကျပ်အတည်းမျိုးစုံအလယ် လက်ပစ်ကူးနေကြရပါတယ်။

အချိန်မီဖြေရှင်းကြမှာလား

လက်ရှိအခြေအနေတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့က စစ်ကောင်စီ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးမြင့်ကြိုင်ကို RFA က ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့တုန်းက သတင်းမှားတွေသာ ဖြစ်တယ်လို့ တုံ့ပြန်ပြီး အပြည့်အစုံအတွက် ပြန်ကြားရေးက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတက်ပါလို့ပြောကြားခဲ့ပေမဲ့ ဩဂုတ် ၁၇ ရက်နေ့က နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပတဲ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာတော့ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ တစုံတရာ ရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့ခြင်း မရှိပါဘူး။

သို့ပေမဲ့ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက် ညပိုင်းက စစ်ကောင်စီရဲ့ ဝါဒဖြန့်ရုပ်သံလိုင်းဖြစ်တဲ့ မြဝတီရုပ်သံလိုင်းမှာတော့ ရွှေလင်ဗန်းစက်မှုဇုန်က ကိုရီးယားနိုင်ငံသားပိုင် အထည်ချုပ်စက်ရုံတရုံကို ကွင်းဆင်းလေ့လာကြည့်တယ်လို့ဆိုကာ အဆိုပါစက်ရုံမှာ အကြောင်း မဲ့

> ”
>
> ကိုဗစ်ကပ်ရောဂါနဲ့ အာဏာသိမ်းမှုရဲ့ စနက်တွေကြောင့် လူဦးရေ ၁.၆ သန်း အလုပ်အကိုင် ဆုံးရှုံးခဲ့ရ

အလုပ်ထုတ်ပယ်မှုမျိုးမ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ စည်းကမ်းလိုက်နာမှုမရှိတဲ့ အလုပ်သမားတွေကိုသာ ဥပဒေနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့တာမျိုးရှိကြောင်း၊ စက်ရုံမှာရှိတဲ့ အလုပ်သမားအားလုံးတည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ အလုပ်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြောင်း၊ ၅/ ၈/ နဲ့ ၉/ ကိုင်ဆောင်တဲ့ အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ထုတ်ပယ်ခြင်းနဲ့ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိကြောင်း ထွက်ပေါ်နေတဲ့ သတင်းတွေဟာ ဝါဒဖြန့်ခြင်းသက်သက်သာဖြစ်တယ်လို့ ကြေညာထားတာ တွေ့ရပါတယ်။

အလုပ်သမားအခွင့်အရေးကာကွယ်ပေးနေတဲ့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေကို တရားမဝင်အဖွဲ့အစည်းတွေအဖြစ် ကြေညာထားတဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်တဲ့သတင်းကို မြဝတီရုပ်သံလိုင်းက ဖော်ပြခဲ့တာပါ။ သတင်းကြေညာရာမှာ ကွင်းဆင်းလေ့လာတယ်ဆိုတဲ့ မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံတစ်ပုံတရာ ဖော်ပြထားတာနဲ့ ဘယ်ရက်က ကွင်းဆင်းခဲ့တယ်ဆိုတာမျိုး ဖော်ပြထားတာတော့ မတွေ့ရပါဘူး။

အိုးဝေက ရရှိထားတဲ့ အချက်အလက်တွေအရ သက်ဆိုင်ရာက စက်ရုံကိုစာကျလာကြောင်း အစည်းအဝေးခေါ်ပြောပြီး ၅/ နဲ့ ၈/ ကိုင်ဆောင်တဲ့ အလုပ်သမားတွေကို အလုပ်ထုတ်ဖြစ်တဲ့ စက်ရုံ ၃ ရုံရှိပြီး မထုတ်ဖြစ်သေးတဲ့စက်ရုံအရေအတွက်လည်း ၃ ရုံ တိတိရှိပါတယ်။

ကိုဗစ်ကပ်ရောဂါနဲ့ အာဏာသိမ်းမှုရဲ့စနက်တွေကြောင့် လူဦးရေ ၁.၆ သန်း အလုပ်အကိုင် ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်လို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာ အဖွဲ့ (ILO) ရဲ့ ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၈ ရက် ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အခုလိုအလုပ်သမားတွေကို အကြောင်းမရှိဘဲ အလုပ်ထုတ်တာမျိုးတွေ ဆက်လုပ်နေမယ်ဆို အလုပ်လက်မဲ့အရေအတွက်ဟာ ILO ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ထဲက အရေအတွက်ထက် ပိုများလာမှာဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းအလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုကြောင့် တရားမဝင်လမ်းကြောင်းကနေ ပြည်ပထွက်ပြီး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်မယ့်သူအရေအတွက်လည်း ပိုများလာမှာ မလွဲမသေပါ။

အလုပ်ထုတ်မခံရဘဲ ကျန်ရှိနေသေးတဲ့ အလုပ်သမားတွေအဖို့မှာလည်း အဆမတန်တက်လာတဲ့ ကုန်စျေးနှုန်းကြောင့် လုပ်ခလစာ ၄,၈၀၀ ကျပ်ကို တိုးမြှင့်ပေးဖို့ တောင်းဆိုကြတာမျိုးလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးဟာ အခုလိုကာလမှာတော့ ကောက်ရိုးပုံထဲ အပ်ပျောက်ရှာနေရတဲ့အလားလုံးလုံးလျားလျားပျောက်ဆုံးနေပါပြီ။

ယခင်က အထည်ချုပ်တွေဟာ နှစ်ချီပြီးအော်ဒါရကြပါတယ်။ အခုလက်ရှိအခြေအနေမှာတော့ စက်ရုံအများအပြားမှာ ကျန်နေသေးတဲ့ အော်ဒါတွေကိုသာ လက်စဖြတ်နေကြတာဖြစ်ပြီး စစ်ကောင်စီနဲ့ ပေါင်းနေတဲ့စက်ရုံတွေကတော့ အော်ဒါအခိုင်အမာရှိနေပြီး ထွက်ဖို့အလားအလာလည်းမရှိဘူးလို့ အိုးဝေရဲ့ သတင်းရင်းမြစ်တဦးက ဆိုပါတယ်။

ရန်ကုန် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ် ဇေကမ္ဘာဝန်းအတွင်းမှာရှိတဲ့ ADK အထည်ချုပ်စက်ရုံမှာ အလုပ်သမားအခွင့်အရေး ဆိုးရွားစွာချိုးဖောက်ခံနေရလို့ ပြီးခဲ့တဲ့ ဇူလိုင် ၇ ရက် နံနက်ပိုင်းက အထည်ချုပ်အလုပ်သမားအများအပြားက ဆန္ဒပြတောင်းဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလိုဆန္ဒပြတောင်းဆိုမှုမျိုး ထပ်ဖြစ်လာနိုင်မလားလို့ တွေးစရာရှိပါတယ်။

စက်ရုံက အလုပ်ရှင်တွေနဲ့ စစ်တပ်က တသားတည်းလိုဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ အလုပ်သမားတွေအဖို့ ဆန္ဒပြတောင်းဆိုကြတယ်ဆိုတာမျိုးဟာ အလွန်စွန့်စားရတဲ့ အခြေအနေပါ။ အလုပ်သမတွေအဖို့လည်း လိင်အခြေပြုပြဌာန်းထားတဲ့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းက စံချိန်စံနှုန်းတွေကို သယ်ပိုးနေရတာတွေကြောင့် ဆန္ဒပြတောင်းဆိုမယ်ဆို အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို

ချင့်ချိန်ကြရပါတယ်။ စစ်တပ်ကို ခေါ်ဖမ်းခိုင်းမှာ၊ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးတောင်းဆိုမှုမအောင်မြင်မှာ၊ ဆန္ဒပြတောင်းဆိုတဲ့ကာလအတွင်း လုပ်အားခ မရရှိမှာ စတဲ့အခြေအနေတွေပါ။

ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲ၊ လက်ရှိမှာ ဘယ်လိုဖြေရှင်းနေကြသလဲ

အာဏာသိမ်းထားတဲ့ ကာလမှာအလုပ်သမားအခွင့်အရေးတွေ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ချိုးဖောက်ခံနေရတဲ့ ကိစ္စကို ဖြေရှင်းဖို့က အလုပ်ရှင်တွေနဲ့ ညှိနှိုင်းမှုလုပ်ရင်လုပ် ဒါမှမဟုတ် သပိတ်လက်နက် ကိုင်ဆွဲပြီး ဆုံးရှုံးနေရတဲ့အခွင့်အရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရင်ဝင် ဒီနည်းလမ်းတွေနဲ့သာ အများဆုံးဖြေရှင်းလေ့ရှိတာ တွေ့ရပါတယ်။ သပိတ်လက်နက်ကိုင်ဆွဲပြီး တိုက်ပွဲဝင်တာဟာ ဒီကာလမှာ အလုပ်သမားတွေအဖို့ ဘယ်လောက်ထိစိုးရိမ်ရကြောင်း အထက်မှာဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ အလုပ်ရှင်တွေနဲ့ ညှိနှိုင်းဖို့ရာကလည်း အလုပ်ရှင်တွေရဲ့ ပါးစပ်က ထွက်သမျှဟာ ဥပဒေတည်နေတာကြောင့် ဒီနေ့အခွင့်အရေးရပြီး နောက်နေ့ ဆုံးရှုံးသွားတာမျိုးလည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။

အလုပ်သမားတွေအဖို့ အခုလိုအထွေထွေအကျပ်အတည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ကာလမျိုးမှာ ဒီလိုဖြေရှင်းနည်းပုံစံ ၂ မျိုးကိုသာ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိနေပါတယ်။ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရတဲ့ အလုပ်သမားတွေအတွက် အမှန်တရားရရှိဖို့၊ အလုပ်သမားတွေ လုပ်ငန်းခွင်ပြန်ဝင်ဖို့ ဆောင်ရွက်နေတာတွေရှိတယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံ အထွေထွေအလုပ်သမားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (FGWM) က တာဝန်ရှိသူ မဇင်မေ (အမည်လွှဲ) က ပြောပါတယ်။

သူတို့ရရှိထားတဲ့ အချက်အလက်တွေနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနတွေကို ပေးပို့ဖို့ရှိကြောင်း၊ ILO ကိုလည်း တင်ဖို့ရှိကြောင်း၊ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးသာမကပဲ လူ့အခွင့်အရေးပါချိုးဖောက်နေကြောင်းကိုလည်း ပြသဖို့ရှိကြောင်းနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ Brand တွေကိုလည်း စာပို့တာတွေ လုပ်နေကြောင်း မဇင်မေက ဆိုပါတယ်။

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရရဲ့ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက "အလုပ်သမားများနဲ့ အလုပ်ခန့်ထားမှုအပေါ်တွင် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ပြုလုပ်နေခြင်းအပေါ် ထိရောက်စွာအရေးယူသွားမည်ဖြစ်ကြောင်းကြေညာခြင်း" ဆိုပြီး ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့က ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ ကြေညာချက်မှာ အခုလိုခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်တည်မြဲစေဖို့ ဒေါက်တိုင်သဖွယ် ကူညီဆောင်ရွက်နေတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ရှုတ်ချကြောင်း၊ အလုပ်ရှင်တွေဘက်ကလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီဖေးမပြီး စစ်အာဏာရှင်တော်လှန်ရေးမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြဖို့ တိုက်တွန်းထားတာမျိုးတွေပါဝင်ပါတယ်။ ဒီကြေညာချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ်အခြေအနေကို သိရဖို့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရရဲ့ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနကို အိုးဝေက ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့သော်လည်း ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း မရှိပါဘူး။

စစ်ကိုင်းတိုင်းနဲ့ မကွေးတိုင်းအခြေပြုမှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်ထားသူတွေအလုပ်ထုတ်ခဲ့ရတဲ့ဖြစ်ရပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ မေးခွန်းထုတ်မှုအပေါ် ပြောပြလာသူကတော့ ၅/ မှတ်ပုံတင်ကိုင်ဆောင်လို့ အလုပ်ထုတ်ခံခဲ့ရတဲ့ မခိုင်ဝါ (အမည်လွှဲ) ပါ။

"မေးခွန်းထုတ်တဲ့သူတွေကတော့ ထုတ်ကြတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အများနဲ့လုပ်ရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကျတော့ အများညီမှလေ တယောက်ထဲသွားပြီး ပြောလို့တော့မရဘူး အများညီမှပြောလို့ရမှာ။" ■

> “
> မေးခွန်းထုတ်တဲ့သူတွေကတော့ ထုတ်ကြတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အများနဲ့လုပ်ရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကျတော့ အများညီမှလေ တယောက်ထဲသွားပြီး ပြောလို့တော့မရဘူး အများညီမှပြောလို့ရမှာ။

မသေထမင်း၊ မသေဟင်းစားပြီး တော်လှန်ရေးကို သစ္စာရှိကြသူများ

■ ညိုမြင်း

ကိုမိုးတို့ ညီအစ်ကို ၂ ယောက်ရဲ့ ထမင်းဝိုင်း

၂၀၀၈ နာဂစ်အပြီး စစ်အစိုးရရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုညံ့ဖျင်းတာကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေများလာပြီး အထူးသဖြင့် ဧရာဝတီတောင်ပိုင်းက ဒေသခံတွေဟာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းပေါများရာ ပြည်တွင်းရှိ မြို့ကြီးတွေနဲ့ ပြည်ပအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများကို သွားရောက်ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြရပါတယ်။

ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) ရဲ့ စာရင်းတွေအရ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ တရားဝင် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားဦးရေ ၂ သန်းရှိပြီး၊ တရားမဝင်လုပ်ကိုင်နေသူ ၂ သန်းရှိတယ်လို့ သိရတယ်။ မြန်မာရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားအများစုမှာ ထိုင်းနိုင်ငံသားတွေ မလုပ်ချင်တဲ့ အလုပ်တွေကိုသာ အများစုလုပ်ကိုင်နေရတာဖြစ်ပြီး လုပ်အားခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမှုတွေကိုလည်း ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီမှာ မင်းအောင်လှိုင်ဦးဆောင်တဲ့ စစ်အုပ်စုက အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း နိုင်ငံတဝန်းမှ ဒီမိုကရေစီအရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူအ များစုဟာ ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ် မဲဆောက်မြို့ကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို တိမ်းရှောင်ရသူတွေထဲမှာ **ကိုမိုး*** တို့ မိသားစုလည်း အပါအဝင် ဖြစ်ပါတယ်။

(* လုံခြုံရေးအရ အမည်လွှဲကို အသုံးပြုထားပါတယ်)

ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ခဲ့သူ

ကိုမိုး ဟာ အသက် ၃၅ နှစ်အရွယ် လူလတ်ပိုင်း အမျိုးသား တဦးဖြစ်ပြီး အာဏာမသိမ်းခင်က ဧရာဝတီ တိုင်းက မြို့တမြို့မှာ ကားအငှားမောင်းနေသူပါ။ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းတော့ ကိုမိုးတယောက် မတရား ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးမှုတွေကြားက ဇွဲမလျှော့ဘဲ ဖက်ဆစ် စစ်တပ်ကို ရရာလက်နက်နဲ့ စွဲကိုင်တော်လှန်ဖို့ ကြံဆ ခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ မိတ်ဆွေတယောက်ရဲ့ အကူအညီ နဲ့ လေသေနတ်တွေဝယ်ခဲ့ပြီး မြို့နယ်ထဲက တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူတွေကို စုစည်းကာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ရဲ့ ဖြိုခွင်းမှုကို ခုခံခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် စစ်တပ်က အင်အားသုံးပစ်ခတ်ဖြိုခွင်းတာကြောင့် နောက်ဆုံးမှာ ကိုမိုးတို့အဖွဲ့ နောက်ဆုတ်ခဲ့ရပါတယ်။

"လက်နက်အကောင်းစားကြီးတွေနဲ့ ပစ်ပြီး တက်လာတာ သူတို့က။ ကျွန်တော်တို့ လေသေနတ်နဲ့ ဘာမှလုပ်မရဘူး။ နောက်လှည့်ပြီး ပြန်ပြေးရတာ ပုဆိုး တောင် မပါလာဘူး" ဆိုပြီး အဲဒီတုန်းက အဖြစ်အပျက် ကို ကိုမိုးက ရယ်ရင်းမောရင်း ပြန်ပြောပြပါတယ်။

တကွဲတပြားဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ မိသားစု

စစ်တပ်အာဏာသိမ်းတာကို ဆန့်ကျင်ခဲ့တဲ့ ကိုမိုး တို့ မိသားစုမှာ အာဏာသိမ်းပြီးသိပ်မကြာခင်မှာဘဲ တကွဲတပြားဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ကိုမိုးမှာ မွေးချင်းမောင်နှမ သုံးယောက်ရှိ ပြီး အစ်မဖြစ်သူက အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် မှ ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော်အမတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကို မိုးရဲ့ အစ်မဟာလည်း အာဏာသိမ်းပြီး မကြာခင်မှာ ပဲ ဖမ်းဝရမ်းထုတ်ခံရပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့သို့ တိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါတယ်။

ကိုမိုးနဲ့သူ့ညီကတော့ စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်ရင်း ညီဖြစ်သူမှာ စစ်တပ်ရဲ့ ဖမ်းဆီးခြင်းခံ ခဲ့ရပါတယ်။ ကိုမိုးကတော့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို လေသေနတ်နဲ့ ပြန်ခုခံလို့ ဝရမ်းထုတ်ခံရကာ ရန်ကုန် သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါတယ်။

မိဘနှစ်ပါးနဲ့ ညီကိုနှစ်ယောက်ရဲ့ ဇနီးတွေ ကတော့ အိမ်မှာပဲ စက်ချုပ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရင်း ဘဝကိုဖြတ်သန်းနေခဲ့ကြပါတယ်။

ရရင်ရသလို တော်လှန်ရေးမှာပါဝင်နေသူ

ရန်ကုန်မှာ ကိုမိုးတယောက် တိမ်းရှောင်နေရင်း စားဝတ် နေရေးအတွက် တက္ကစီ (Taxi) အငှားလိုက်မောင်းခဲ့ရပါ တယ်။ အဲဒီလို တက္ကစီမောင်းနေရင်း ရံဖန်ရံခါ ရန်ကုန် မြို့ရဲ့ ပျောက်ကြားသပိတ်တွေနဲ့ ကြုံရလေ့ရှိတယ်လို့ ကိုမိုးက ပြောပါတယ်။

"ကျွန်တော် ရန်ကုန်မှာ တက္ကစီအငှားလိုက်ရင်း လူငယ်တွေရဲ့ပျောက်ကြားသပိတ်တွေ တွေ့ရင် ကား ကိုရပ်ပေးပြီး အနောက်ကနေ စစ်တပ်ကားမလာအောင် ပိတ်ထားတာမျိုးတွေ၊ ပြီးတော့ သပိတ်ခွဲသွားရင် ရနိုင် သလောက် လူငယ်တွေကို ဘေးကင်းအောင် ကားပေါ် တင်ခေါ်တာမျိုးတွေ လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ လက်နက်မမျှလို့ သာ ငြိမ်နေရတာ ဒီကောင်တွေ အုပ်ချုပ်တာကို ဘယ် သူ့မှမခံချင်ဘူး။ လူငယ်တွေကိုတော့ တကယ်လေးစား ချီးကျူးတယ်" လို့ ကိုမိုးက အားရဝမ်းသာ ပြောပါ တယ်။

လက်ရှိ ကိုမိုးတို့ဘယ်ရောက်နေကြသလဲ

ကိုမိုးရဲ့ညီ လွှတ်ရက်မစေ့ခင် ရက်ပိုင်းအလိုမှာ ကိုမိုးရဲ့ မိဘတွေကို စစ်ကောင်စီလက်ပါးစေ သွေးသောက်အဖွဲ့ က လုပ်ကြံခဲ့ပါတယ်။

"ကံကောင်းတယ်ပဲဆိုရမလား၊ ကျွန်တော်တို့က အဲ့ည အထည်အော်ဒါရလို့ တမိသားစုလုံး ညလုံးပေါက် စက်ချုပ်နေကြတာ။ ညဆယ်နာရီလောက်ကြီး ဆိုင် ကယ်တစီး၊ လူသုံးယောက်နဲ့ လာပြီး ခြေရင်းအိမ်ကို သေနတ် ဆယ်ချက်လောက်ပစ်သွားတယ်။ မနက်မှ ပြန်သိရတာ သမီးနာမည်နဲ့ သွေးသောက်အဖွဲ့တံဆိပ်ပါ တဲ့ ခြိမ်းခြောက်စာတွေပါ ကြဲချသွားတယ်။" လို့ ကိုမိုးရဲ့ ဖခင်က ပြောပါတယ်။

အဲ့ကိစ္စဖြစ်ပြီး သိပ်မကြာခင်မှာပဲ ကိုမိုးရဲ့ မိဘ နှစ်ပါးလည်း သမီးရှိရာဒေသသို့ တိမ်းရှောင်လာခဲ့ရပါ တယ်။ ညီဖြစ်သူလွှတ်တော့ ကိုမိုးလည်း ညီဖြစ်သူနဲ့ အတူ မဲဆောက်ကို ထွက်လာခဲ့ကြပါတယ်။

စာမျက်နှာ ၃၅ သို့ ➢

အစ်ကိုကြီးသို့ပေးစာများ

(အပိုင်း ၁)

၂၀၁၁ ခုနှစ် အီဂျစ်နိုင်ငံက ဆန္ဒပြပွဲ

(၁၃.၃.၂၀၁၁ တွင် R. Krinn အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုသည်။)

ဤပေးစာများကို အီဂျစ်အာဏာရှင် ဟွန်ဆီမူဘာရတ်အား ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြပွဲများ ပြုလုပ်ရာ အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ အလက်ဇန္ဒြီးယားမြို့ ဆန္ဒပြပွဲတွင် ရင်ဘတ်ကျည်ထိမှန်ဒဏ်ရာကြောင့် သေဆုံးခဲ့သော ဟာဆန်အာဘာစီရဲ့ အင်္ကျီအိတ်ကပ်အတွင်းမှ ရရှိသည်။

စာများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလခြမ်းနီအဖွဲ့ ၏ ဆရာဝန်ဖြစ်သူ ဒေါက်တာ ရော်ဂျာကရန်မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ရက်နေ့တွင် တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါဆရာဝန်မှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ အာဘာစီ၏ သေဆုံးမှုသည် အီဂျစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ဟွန်ဆီမူဘာရက် ရာထူးမှ မဆင်းမီ ၃ရက်အလိုတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး သေဆုံးချိန်တွင် အာဘာစီ၏ ရုပ်အလောင်းမှ မှတ်ပုံတင်ထည့်ထားသော သားရေပိုက်ဆံအိတ်၊ ဖုန်းတလုံးနှင့် စာများကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

ဖော်ပြပါစာများသည် သေဆုံးသူ ဟာဆန်အာဘာစီနှင့် ညီဖြစ်သူ အိုမာတို့ အီဂျစ်တော်လှန်ရေးကာလအတွင်း အပြန်အလှန် ပေးခဲ့သော စာများဖြစ်သည်။ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဟာဆန်အား စာပို့ရာတွင် တပတ်ထက်တပတ် ပိုမိုရင့်ကျက်လာသော အိုမာကို ယခုပေးစာများ ဖတ်ရင်း မြင်တွေ့နိုင်သည်။ တော်လှန်ရေးကာလအတွင်း မိသားစုတခု၏ တိုးတက်လာသော အတွေးအခေါ်များနှင့် ဆုံးရှုံးရမှုများကို ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။

■ **မလွန်းမေ** မှ မြန်မာဘာသာသို့ ဆီလျော်အောင်ပြန်ဆိုသည်။

ပေးစာ - ၁

(၁၂.၁.၂၀၁၁)

ချစ်ရတဲ့ ကိုကြီးရေ . . .

မနေ့က ကိုကြီးရဲ့ စာကို ရလိုက်တော့ ကျွန်တော်အရမ်း အံ့သြသွားတယ်။ ကိုကြီး ဖုန်းမဆက်နိုင်လို့ စိတ်မကောင်းတော့ ဖြစ်ရတာပေါ့။ ကိုကြီး ပြောသလို ကျွန်တော့် ကိုကြီးဆီ စာရေးဖို့ ကြိုးစားပေမယ့် ကျွန်တော့်အတွက် မလွယ်ဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်ပြောတာ ကိုကြီး နားလည်ရဲ့လား။ ကျွန်တော် နေသားကို မကျဘူး။ ကိုကြီးဘာတွေလုပ်နေတယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော် အပြည့်အဝနားမလည်နိုင်ဘူး။ အဲဒါကပဲ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ပူစေတာ။ အခုမှရတဲ့ ကိုကြီးရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကို မိသားစုလိုသဘောထားပြီး ယုံကြည်နေတာတွေက မှန်လား ဆိုတာ ကျွန်တော် မသိဘူး။ လူပေါင်းမှားပြီး ကျွန်တော်တို့ မိသားစုဂုဏ်သိက္ခာကျအောင်တော့ မလုပ်နဲ့နော်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်လောက်က ကျွန်တော်တို့ အမျိုးအိမ်သွားကြတာ မှတ်မိသေးလား။ အဲဒါကမှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိသားစုလေ။ ကျေးဇူးပြုပြီး ဒါတွေကို ဘယ်တော့မှ မမေ့လိုက်ပါနဲ့။ ကိုကြီးရဲ့ တက္ကသိုလ်က သူငယ်ချင်းတွေမှာလည်း သူတို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ မိသားစုဆိုတာ ရှိမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုက အကောင်းဆုံးဆိုတာ ကိုကြီး သေချာသိထားမှရမယ်။

ကိုကြီးမှာထားလို့ ကျွန်တော် အမေ့ကို ဘာမှမပြောထားဘူး။ အဖေတော့ သိတယ်။ သိတာကလည်း ကျွန်တော့်ထက်အရင် စာကို ယူဖတ်လိုက်လို့ပါ။ အဖေက အမြဲတမ်း ကျွန်တော့်စာတွေကို ယူ ယူ ဖတ်တယ်။ ကျွန်တော် မိန်းမလေးတွေနဲ့ ရှုပ်မှာစိုးလို့ ယူဖတ်တယ်ထင်တာပဲ။ ကျွန်တော်စိတ်မဝင်စားမှန်း သိသိရက်နဲ့။ ကျွန်တော် သူ့ကို တားဖို့ ကြိုးစားပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက ကျွန်တော့လက်ထဲက စာကို ဆွဲလုပြီး ကျွန်တော့်ရှေ့မှာပဲ ဖတ်တော့တာ။ စာဖတ်လို့ မပြီးမချင်း ကျွန်တော့်ကိုလည်း စကားပြန်မပြောဘူး။ စာကိုလည်း ပြန်မပေးဘူး။ ကျွန်တော်က အထက်တန်းပြီးခါနီးနေပြီဆိုတာကိုတောင် သူက ကျွန်တော့်ကို ကလေးလိုဆက်ဆံနေတာက ကျွန်တော့်ကို ဒေါသထွက်စေတယ် သိလား။ ကျွန်တော်စာမေးပွဲပြီးသွားရင်တော့ သူ ဒီအကျင့်ကို ပြင်ဖို့သင့်ပြီ။

အခြေအနေတွေ လုံခြုံသွားရင် ကိုကြီးရှိတဲ့ တက္ကသိုလ်ကို ကျွန်တော် လာလည်ဦးမယ်။ အဖေက ကျွန်တော့်ကို ကိုကြီးလောက် မယုံဘူး။ ကျွန်တော်ဒါတွေ ကိုကြီးကို ပြောပြလို့ ရတယ်ဆိုတာကလည်း အဖေက ကိုကြီးရဲ့ စာတွေကိုဆို ဖွင့်ဖတ်မှာ မဟုတ်လို့ပဲ။ အဖေ့ကို ဒီအကြောင်းတွေ ပြန်မပြောနဲ့ဦး။ ကျွန်တော် အဖေနဲ့ စကားများရန်ဖြစ်တာတွေ မလုပ်ချင်ဘူး။ သူ ကျွန်တော့်ကို မယုံတာကတော့ သေချာတယ်။ ကိုကြီးတက္ကသိုလ်မှာ ကောင်မလေးတွေနဲ့ ပျော်ပါးနေတယ်ဆိုတဲ့ ကောလာဟလတွေကြောင့်ပဲ သူ ပုံစံပျက်သွားတာနေမှာပေါ့။ သူက ခုထိ ကျွန်တော့်ကို Moulid An-Nabi (မိုဟာမက်မွေးနေ့ကို အစွဲပြုပြီး ကျင်းပတဲ့ပွဲ) လုပ်နေတဲ့ ပွဲခင်းထဲမှာ ပျော်ရင်း လမ်းပျောက်နေမယ့် သား အရိုင်းအစိုင်းလို့ ထင်နေတုန်း။ ဆယ်နှစ်ဆိုတဲ့ အချိန်ကာလက သူ့အတွက် ဘာမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိတာလား။ ဟာလဝါတွေ နင်းကန်စားပြီး နှစ်ရက်လောက်ဖျားတာက ကိုကြီးဆိုတာ သူမေ့သွားပြီ။ အကျိုးခံစားခွင့် ၁၃ လ ဆိုတာ ကံကောင်းတာပဲ။ ကျွန်တော့်မှာတော့ ကျွန်တော့ရဲ့ ယောကျ်ားပီသကြောင်းကို ပြဖို့ အလုပ်တွေ လုပ်လိုက်ရတာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် စာမေးပွဲအောင်ပါ့မလားဆိုတာကိုလည်း အရမ်းစိတ်ပူနေမိတယ်။

ကိုကြီးကလည်း ကျွန်တော်စိတ်ပူရမယ့် ကိစ္စတွေထဲကို ဝင်ပါနေတယ်။ ကိုကြီးပေါင်းနေတဲ့သူတွေနဲ့ အတူ အကြမ်းဖက်တာနဲ့ သက်ဆိုင်တာတွေ လုပ်နေတယ်လို့ ကျွန်တော်ကြားတယ်။ ကိုကြီးက မကောင်းတာလုပ်မယ့်သူ မဟုတ်မှန်း ကျွန်တော်သိတယ်။ ဂရုစိုက်နေဦး။ အဖေက လက်မခံဘူးဆိုတာ သိပေမယ့် ကျွန်တော်အဆင်ပြေတာနဲ့ စာရေးပါ့မယ်။ သူ့ကို ဖြောင်းဖြဖို့လည်း ကျွန်တော်အကောင်းဆုံး ကြိုးစားပါ့မယ်။

ချစ်ရတဲ့ ညီလေး အိုမာ

ပေးစာ - ၂

(၁၆.၁.၂၀၁၁)

ချစ်ရတဲ့ ကိုကြီးရေ . . .

ကျွန်တော်နောက်ဆုံးရေးလိုက်တဲ့စာ နောက်ပိုင်း ကိုကြီးက ကျွန်တော့်ကို သိုသိုသိပ်သိပ်နေဖို့ ပြောတော့ ကျွန်တော့်မှာ ရင်တထိတ်ထိတ်ရယ်။ ကိုကြီးပြောသလို ကျွန်တော်နေမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် စိတ်ပူနေတာတွေလည်း ရှိတာပေါ့။ ကိုကြီးသာလိုအပ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ဘာမဆိုလုပ်ပေးနိုင်တဲ့အထိ သန်မာပါတယ်ဗျ။ အဖေနဲ့ အမေက ကျွန်တော့်ကို ပိုပြီးလိုအပ်လာမယ်လို့ ကိုကြီးက ပြောပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကတော့ ပေါက်ကရကိစ္စလေးတွေနဲ့ စကားများ ရန်ဖြစ်နေတုန်းပဲ။ ကိုကြီးလိုအပ်တာနဲ့ ကျွန်တော်က ကိုကြီးအတွက်ရှိနေမယ်ဆိုတာကို မမေ့ပါနဲ့။ ကျွန်တော်တို့က ညီအစ်ကိုတွေပဲ။ ငယ်ငယ်က ကျွန်တော့်အတွက် ကိုကြီး တခြားသူတွေနဲ့ ရန်ဖြစ်ပေးခဲ့သလို အခု ကျွန်တော်ကလည်း ကိုကြီးဘေးမှာ ရှိနေမှာပါ။ အဖေကတော့ ကိုကြီးက စာတော်တာမို့ မွေးရကျိုးနပ်တဲ့ သားလို့ အမြဲပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အခု စာကြိုးစားပါတယ်။ ကိုကြီးက နှလုံးရည်ရှိတဲ့ သားဆို ကျွန်တော်က လက်ရုံးရည်ရှိတဲ့ သားဖြစ်ရမပေါ့။ ရယ်မနေနဲ့ ဟော့ရောင်။ အတည်ပြောတာ။ ကျွန်တော်ကိုယ့်ကိုယ်ကို သန်မာလာအောင် လုပ်နေတာ။ နောက်ဆို ကိုကြီးထက် သန်မာလာတော့မှာ။

ကိုကြီးရေးလိုက်တဲ့ ကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခု ကျွန်တော် သေသေချာချာပြောမယ်။ အဖေလက်မခံမှာကို စိတ်မပူပါနဲ့။ အဖေက မကောင်းပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီကိစ္စကြောင့် ဖြစ်လာမယ့် ကိစ္စတွေကို စိတ်ပူရုံပါ။ ဒီကစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မနေ့က အဖေနဲ့ ဦးလေးစကားပြောကြသေးတယ်။ ကိုကြီးရဲ့ လုပ်ရပ်တွေက အဓိပ္ပါယ်မရှိဘူးလို့ ဦးလေးက ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး (အီဂျစ်နိုင်ငံကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော သမ္မတ ဟွန်ဆီမူဘာရတ်ကို ဆိုလိုသည်) သေတဲ့ အထိ စောင့်ရလိမ့်မယ်တဲ့။ ဦးလေးကတော့ သူဆင်းမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်တယ်တဲ့။ ဦးလေးက ကိုကြီးကို အိုနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အတွက် အလကား အချိန်တွေဖြုန်းပြီး အလဟဿ ပြဿနာ ရှာနေတာလို့လည်း ပြောသွားတယ်။ အမေ့ကျန်းမာရေးကြောင့် အဖေက အမေ့ကိုတော့ ဘာမှ ပြောမထားဘူး။ အခုချိန် အမေမသိသေးတာကပဲ ပိုကောင်းပါတယ်။

ကိုကြီး ပို့လိုက်တဲ့စာဖတ်ပြီး ကျွန်တော် ကိုကြီးကို နားလည်စပြုလာပြီ။ ကိုကြီးပြောသလိုပဲ။ ဒီပြဿနာတွေကို ပြင်မှရမယ်။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အားထုတ်မှုတွေကပဲ ဒါတွေကို ပြောင်းလဲနိုင်မှာဆိုတာ သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခုချိန်က အချိန်ကောင်းလို့ ကိုကြီးတကယ်ထင်ရဲ့လား။ လူတော်တော်များများကတော့ ကိုကြီးနဲ့ သဘောထားတိုက်ဆိုင်တယ် ဆိုပေမယ့် သတင်းထဲမှာတော့ နေရာတကာ ဆူပူအုံကြွမှုတွေချည်းပဲ။ အဖြေကတော့ ခပ်နည်းနည်းရယ်။ ကျောင်းပိတ်လိုက်တော့မယ်ဆိုတဲ့ ကောလာဟလတွေလည်း ထွက်နေပြီး ကျွန်တော့်အတန်းဖော် အာမက် ဆိုရင် ကျောင်းတောင် မသွားတော့ဘူး။ ကျွန်တော်ကြားတာတော့ အာမက်က ကိုင်ရိုသွားဖို့ လုပ်နေတယ်ဆိုလားပဲ။ ဒီပြဿနာကြီးက ရှေရှည်ဖြစ်သွားရင် ကျွန်တော့်စာမေးပွဲကို ထိခိုက်မှာလည်း စိတ်ပူတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုကြီးပြောသလိုပဲပေါ့။ ဒါတွေက လျစ်လျူရှုရမယ့် ကိစ္စတွေမှ မဟုတ်ဘဲ။

အိုမာ

ပေးစာ - ၃

(၂၀.၁.၂၀၁၁)

ကိုကြီးရေ . . .

အမေသိသွားပြီ။ ထင်ထားသလိုပဲ ဒီသတင်းကို သူလက်မခံနိုင်ဘဲ ရက်အတော်ကြာ အိပ်ယာထဲ လဲသွားတယ်။ အဖေကတော့ အမေ ဆုတောင်းနေတယ် ပြောတာပဲ။ ဆေးလိပ်ဖြတ်ထားပေမယ့် အဖေက မီးခြစ်ကို တချောက်ချောက်ခြစ်ရင်း မီးဖိုခန်းထဲမှာ ခေါက်တုန့်ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေတယ်။ အဖေ့လမ်းလျှောက်သံကြောင့် ကြမ်းပြင်က တကျွိကျွိ၊ အမေ့အသံကလည်း အခန်းကို ကျော်ပြီး ထွက်နေတယ်။ မှောင်နေပေမယ့် အပြင်မှာ ဆူညံနေတာမို့ ကျွန်တော် အိပ်မရဘူး။ ဒါတွေက တစ်အိမ်လုံး ကိုကြီးကို စိတ်ပူနေတဲ့ အသံတွေပါ။ အိပ်ရတာတော့ ခက်တာပေါ့။ တကယ်လို့ ကျွန်တော့် စာမေးပွဲကျရင်တော့ ကိုကြီးကြောင့်ပဲ။

အရင်တစ်ခေါက်ကစာထဲမှာ ကိုကြီးမေးထားတာတွေကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ တွေးစရာတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ကိုကြီး ပြောသမျှအကုန်နားလည်တယ်ရယ်လို့ မဟုတ်ပေမယ့် ကိုကြီးမှာ အကြောင်းပြချက်ရှိတာကိုတော့ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ ကိုကြီး အကြံပေးသလို ကျွန်တော် ရေဒီယိုတွေ နားထောင်တယ်။ အရင်က ကျွန်တော်မသိခဲ့ဘဲ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေ အများကြီးဆိုတာ ခုမှပဲ သိလာရတယ်။ စာသင်နှစ်က ကုန်ခါနီးပြီဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်တော့ စာထဲ စိတ်မပါတော့ဘူး။ ကိုကြီးပြောသလို စာထက် အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတွေ အများကြီးရှိတာ သိလာပြီ။ ကိုကြီးတို့အဖွဲ့ထဲ ကျွန်တော်ကို ဝင်ခွင့်ပေးမယ်လို့တော့ ကျွန်တော်မျှော်လင့်တာပေါ့။ ကိုကြီးရဲ့ အနားမှာ ရှိနေနိုင်ဖို့ အတွက် အဖွဲ့ထဲ ကျွန်တော်ဝင်ပါရင် ကိုကြီး ဒါမပူရဘူးနော်။ စကားတွေအများကြီးပြောလေ အကြောင်းပြချက်တွေ အများကြီး ထွက်လေ ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ ဒီမှာ အသုံးမဝင်တဲ့သူတယောက်ဖြစ်နေပြီဆိုတဲ့ အမှန်တရားကို အလ္လာဟ်ရဲ့ နာမတော်နဲ့ ကျိန်ပြီး ပြောရဲတယ်ဗျာ။

ကျေးဇူးပြုပြီး ဂရုစိုက်ပါဗျာ။ အာမက်အကြောင်းတော့ ဘာမှ မကြားတာ ကြာပြီ။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုကို သူတို့မိသားစုလို မဖြစ်စေချင်ဘူး။ အတန်းထဲမှာပြောတာ ကြားတာတော့ အာမက်ရဲ့ အမေခမျာ အိပ်ယာထဲ ဗုန်းဗုန်းလဲပြီး သူ့မိသားစုကို စကားပြောဖို့တောင် ငြင်းနေတယ်ဆိုပဲ။ ကျွန်တော်တို့အမေလည်း ထူးမခြားနားပဲလေ။ အခုတလော ကိုကြီးလည်း မိသားစုကို စိမ်းနေတယ်။ စာရေးပါ။

အိုမာ

ပေးစာ - ၄

(၂၄.၁.၂၀၁၁)

ငါ့ ကိုကြီးရေ

ကိုကြီးနောက်ဆုံးရေးလိုက်တဲ့ စာကြောင့် အမေ အကြောက်ပြေလာပေမယ့် ညတိုင်းတော့ ဆုတောင်းရင်း ဘုရားဝတ်ပြုရင်းပဲ။ အိပ်ယာထဲက ထွက်ပြီး ထမင်းတွေဘာတွေလည်း ပြန်ချက်နေပါပြီ။ အဖေနဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ ဆိုင်ဟင်းတွေ ထပ်မစားရဖို့ ဆုတောင်းနေရတာပဲ။ စားရတာ ငြီးငွေ့လှပြီ။

ကျွန်တော် အိပ်ရတာပြန်အဆင်ပြေလာပြီ။ ကျွန်တော်ကျောင်းမတက်ချင်တော့တာ ဆရာမတွေလည်းသိပေမယ့် ကျွန်တော် စာတော့ လုပ်နေတုန်းပါပဲ။ အမေပျော်လာတော့ အဖေလည်း အဆင်ပြေလာတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့လည်း အရင်လိုရန်တွေမဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါကလည်း ကျွန်တော်ဘယ်လောက် သန်မာလာတယ်ဆိုတာကို အဖေမြင်လာလို့ နေမယ်။ ထုတ်တော့ မပြောဘူးပေါ့။ ကျောင်းဆင်းရင် ကျွန်တော်တခြား လူတွေနဲ့ သတင်းစာထဲပါတဲ့ အကြောင်းတွေပြောရင်း၊ သတင်းစာတူတူဖတ်ရင်း ညနက်တဲ့အထိ အပြင်မှာနေတာကိုလည်း သူသိတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကျောင်းသားတွေဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကို လိုတာနဲ့ ဝင်ပါဖို့ အဆင်သင့်ပဲ။ တချို့တွေက ကိုကြီးနဲ့တူတူ အလက်ဇန္ဒြီးယားက ဆန္ဒပြပွဲထဲဝင်ပါကြသလို တချို့ကလည်း ကိုင်ရိုကို သွားလိုက်ကြတယ်။ ကိုကြီးသာ သတိမပေးထားရင် ကျွန်တော်လည်း လိုက်သွားဖြစ်မှာပဲ။ အဖေနဲ့ကျွန်တော် သတင်းတွေရော၊ ကောလာဟလတွေရော တူတူနားထောင်ဖြစ်ကြတယ်။ စိတ်လှုပ်ရှားဖို့တော့ ကောင်းသား။

သတင်းထဲမှာတော့ ထပ်ဖြစ်လာမယ့် ကိစ္စတွေချည်း လူသိရှင်ကြားပြောနေရက်နဲ့ စာရေးရင် သိုသိုသိပ်သိပ်ရေးဖို့ ကိုကြီး ဘာလို့ မရမက တောင်းဆိုနေလဲဆိုတာ ကျွန်တော်နားမလည်ဘူး။ လူတိုင်းဝင်ပါနေပြီး လူတိုင်းလည်း သိနေတာပဲ။ မနက်ဖြန်ကတော့ အီဂျစ်တနိုင်ငံလုံး မမေ့နိုင်မယ့် နေ့တနေ့ ဖြစ်လိမ့်မယ်ထင်တယ်နော်။ (၂၀၁၁၊ ဇန်နဝါရီ ၂၅ သည် နိုင်ငံကို တုန်လှုပ်စေသော ပထမဆုံး သပိတ်နေ့ဖြစ်သည်)။ ကိုကြီး ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်လို့ မရပေမယ့် ကိုကြီးမှာတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ကျွန်တော်ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ နောက်ဆုံးတခုတည်းပဲ ရှာရခက်ပြီး ပို့ရလည်း ခက်ခဲ့တာ။

(စကားချပ်- ဟာဆန်းသေဆုံးချိန်တွင် ထည့်ပေးသည်ဟူသောပစ္စည်းများ ရှာမတွေ့ပါ။ အစားအသောက်ဖြစ်နိုင်သော်လည်း အစားအသောက်ဆိုပါက အိုမာရှာရခက်ရန်မရှိပါ။ သပိတ်စခန်းအတွက် ဆေးဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ သေဆုံးသူ ဟာဆန်းသည် လွမ်းမောစိတ်ကူးယဉ်တတ်သူဖြစ်သောကြောင့် အသုံးဝင်သော ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ အဓိပ္ပါယ်ရှိသော ပစ္စည်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဖြစ်ရပ်မှန်မှာ သူနှင့်အတူ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည်။)

မနက်ဖြန်အစီအစဉ်ကို စာပို့သမားကို မေးလိုက်တယ်။ ကိုကြီးရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေခိုင်မာမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပြီးသားပါ။ ဗီဒီယိုရော ကြည့်ပြီးပြီလား။ အဲဒီဗီဒီယိုက ကျွန်တော်ကို အားတက်စေတယ်။ အဖေနဲ့ အမေအတွက် ကျွန်တော်ပဲ ကျန်တော့လို့သာ။ တကယ်ဆို ကျွန်တော်က ကိုကြီးနဲ့ တူတူပါချင်တာ။ ကျွန်တော်တို့ထက် မြို့ပေါ်ကသူတွေက ပိုပြီး ခက်ခဲပါတယ်။ ကိုကြီးပြောသလို အရင်ကလည်း ဒီလိုဖြစ်ဖူးတယ်ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကြီး ရှုံးသွပ်သွားပါပြီ။ တရားမျှတမှုကို ကိုကြီးယူနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးတို့၊ ကိုကြီး အောင်မြင်မှာမဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ စကားတွေကို ဦးလေးက ပြောချင်နေတာကို ထုတ်မပြောဘဲ နေပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ ကိုကြီးလုပ်နေတာတွေကို ယုံကြည်တယ်။ ဦးလေးလည်း ကိုကြီးအတွက် ဆုတောင်းပေးနေမှာ ကျွန်တော်ယုံတယ်။ လုံခြုံပါစေ။

အလ္လာဟ်ရှင်မြတ်၏ဂရုဏာတော်နှင့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာသက်ရောက်ပါစေ။

အိုမာ

(နောက်စာစောင်မှာ ဆက်လက်ဖော်ပြပါမယ်)

HUAWEI
LWIN MOE
RELEASE

စာမျက်နှာ ၂၉ မှ အဆက် -

မသေထမင်း၊ မသေဟင်းစားပြီး တော်လှန်ရေးမှာ ဆက်လက်ပါဝင်နေပုံ

မဲဆောက်ရောက်တော့ ကိုမိုးတို့ ညီကိုနှစ်ယောက် စားဝတ်နေရေးအတွက် ကြုံရာအလုပ်ဝင်လုပ်ရင်း အိုးဝေက သွားရောက်တွေ့ဆုံချိန်မှာတော့ မိလ္လာကျင်းတူးရတဲ့ နေ့စားအလုပ်သမားတွေအဖြစ် ဘဝကို ရှင်သန်နေထိုင် နေကြပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ တသက်နဲ့တကိုယ် အခုလို အလုပ်တွေ မလုပ်ဖူးပါဘူးဗျာ။ အာဏာမသိမ်းခင်ကဆိုရင် ကျွန်တော်က ကားမောင်း၊ ညီဖြစ်သူက ဆေးသုတ်ကြတာ။ အာဏာရှူးမင်းအောင်လှိုင်လုပ်တော့မှပဲ ဘဝတွေပျက်ကုန်တာ။ ကျွန်တော့်ညီကတော့ ဒီအလုပ်တွေလုပ်ရတာ ရှက်နေတာပေါ့။” လို့ ကိုမိုးက သူတို့ရဲ့ ခံစားချက်တွေကို ရင်ဖွင့် ပြောဆိုပါတယ်။

ကြုံရာကျဘန်း အလုပ်တွေ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရတဲ့အပြင် အခြေခံလုပ်ခလစာတောင်မရဘဲ လုပ်အားခေါင်းပုံဖြတ်ခံနေရတဲ့ အကြောင်းတွေကိုလည်း ကိုမိုးက ဆက်ပြောပြပါတယ်။

“ထိုင်းမှာ တနေ့လုပ်ခလစာက ဘတ် ၄၅၀ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့က တနေ့မှာ ၃၀၀ တောင်မရဘူး။ ခိုင်းတဲ့အလုပ်တွေကလည်း အများအားဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံသားတွေ မလုပ်ချင်တဲ့အလုပ်တွေ။ ဒါတင်မက ဩဂုတ်လထဲမှာပဲ ထိုင်းမှာ တနေ့လုပ်ခလစာကို ၄၅၀ ကနေ ၆၅၀ တိုးမြှင့်တဲ့ ဥပဒေအတည်ပြုတယ်ကြားတယ်။ အသက်ဝင်မှာကတော့ နောက်နှစ်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတွေ မပါဝင်ဘူးလို့ကြားထားတယ်။”

အဲဒီလို ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ကြုံရာအလုပ်ဝင်လုပ်နေရပြီး မသေထမင်း၊ မသေဟင်းစားကာ နေ့စဉ်ဘဝကို ဖြတ်သန်းနေရပေမဲ့ ကိုမိုးဟာ နွေဦးတော်လှန်ရေးကို ထောက်ပံ့ဖို့ မပျက်ကွက်ခဲ့ပါဘူး။

“ကျွန်တော်တို့ တလကို ဘတ် ၆,၅၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်ရတယ်။ ၆,၀၀၀ ကို တော်လှန်ရေးအတွက် ပြန်လှူနေပြီး ၅၀၀ ကိုပဲ မိသားစုကိုပြန်ထောက်ပံ့တယ်။ ကျွန်တော့်ညီလည်း အဲ့အတိုင်းပါပဲ။ နှစ်ယောက်ပေါင်း ဘတ် ၁၂,၀၀၀ ပေါ့။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရဆီကို လစဉ်လှူနေတာပါ။ များများလှူမှ ဖက်ဆစ်တပ် အမြစ်ပြတ်မှာမလား” လို့ ကိုမိုးက အားကြိုးမာန်တက်ပြောပါတယ်။ သူ့ရဲ့မျက်နှာမှာလည်း တော်လှန်ရေးအောင်မယ်လို့ တထစ်ချယုံကြည်နေတဲ့ အရိပ်အယောင်တွေ ပေါ်လွင်နေပါတယ်။

ယခုအခါ ဗမာပြည်အနှံ့တင်မက ပြည်ပရောက် အောက်ခြေနင်းပြား အလုပ်သမား၊ လယ်သမားများမှာ ကိုမိုးတို့ ညီအစ်ကိုလိုပဲ မသေထမင်း၊ မသေဟင်းစားပြီး တော်လှန်ရေးကို ဆက်လက်ပါဝင်နေကြတာကို တွေ့မြင်ရပါတယ်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆိုး ကျဆုံးမည့်နေ့မှာလည်း တဖြည်းဖြည်းနီးလာပြီဖြစ်ရာ ပြည်သူများအားတက်စေဖို့ ကိုမိုးတို့လို တော်လှန်ရေးကို သစ္စာရှိကြတဲ့ အလုပ်သမားများရဲ့ အကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြလိုက်ရပါတယ်။ ■

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ကျောင်းသား ၇၀၀ နီးပါး ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခံထားရ

(ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၂၁ - ဩဂုတ် ၂၀၂၂)

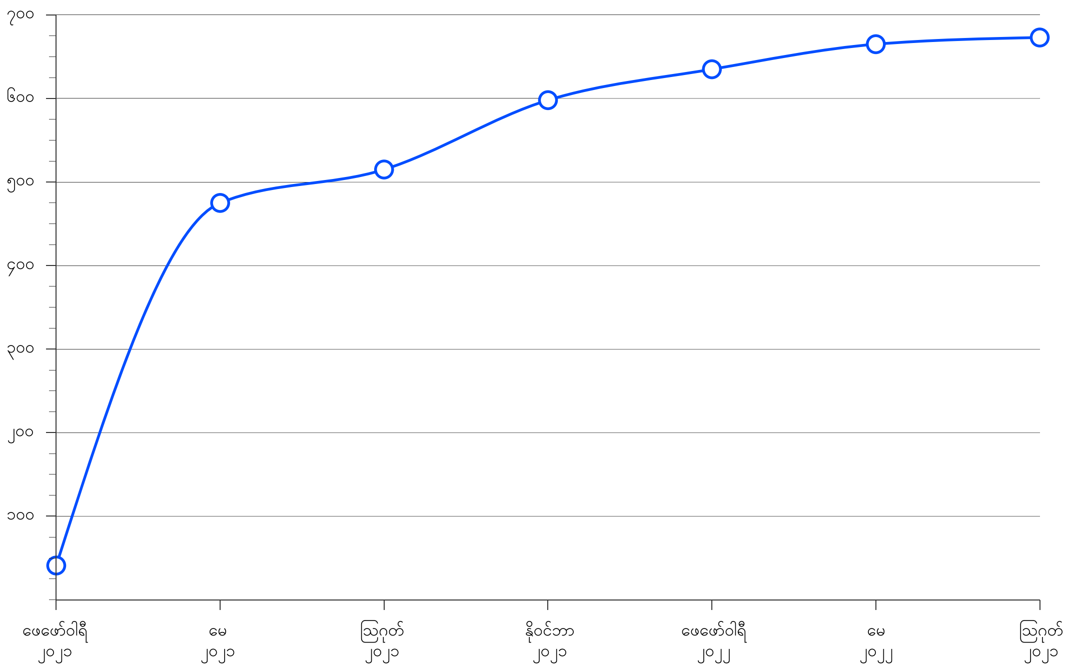

■ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအထိ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် ကျောင်းသားပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလိုဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသူတွေအနက် ကျောင်းသား ၆၇၃ ဦးမှာ အကျဉ်းထောင်များအတွင်း လက်ရှိအချိန်အထိ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံထားရတယ်လို့ အတည်ပြုထားနိုင်ပါတယ်။ စစ်အာဏာသိမ်းမှုပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း စစ်ကောင်စီက ပြည်သူစုစုပေါင်း ၁၂,၀၆၄ ဦးကို အကျဉ်းထောင်တွေအတွင်း မတရား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။

ကျား၊ မ၊ အခြား အချိုးအစား

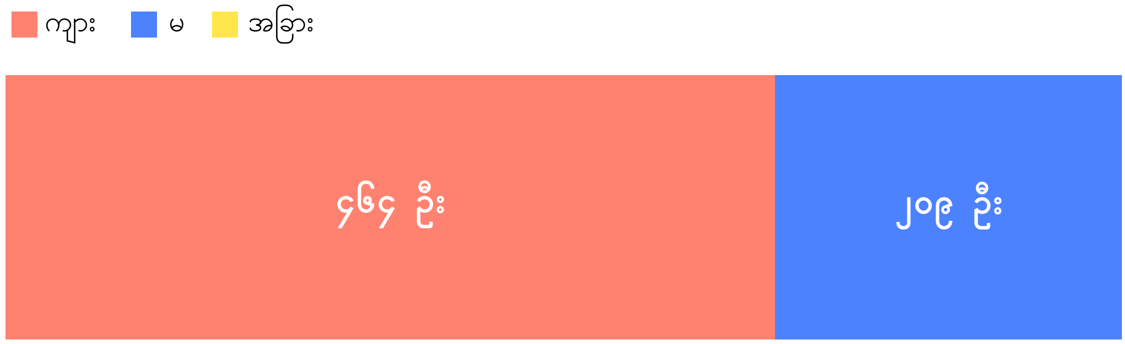

■ အကျဉ်းထောင်များအတွင်း မတရား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံထားရတဲ့ ကျောင်းသား စုစုပေါင်း ၆၇၃ ဦးအနက် ၄၆၄ ဦးမှာ အမျိုးသားများဖြစ်ပြီး ၂၀၉ ဦးမှာ အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ပါတယ်။

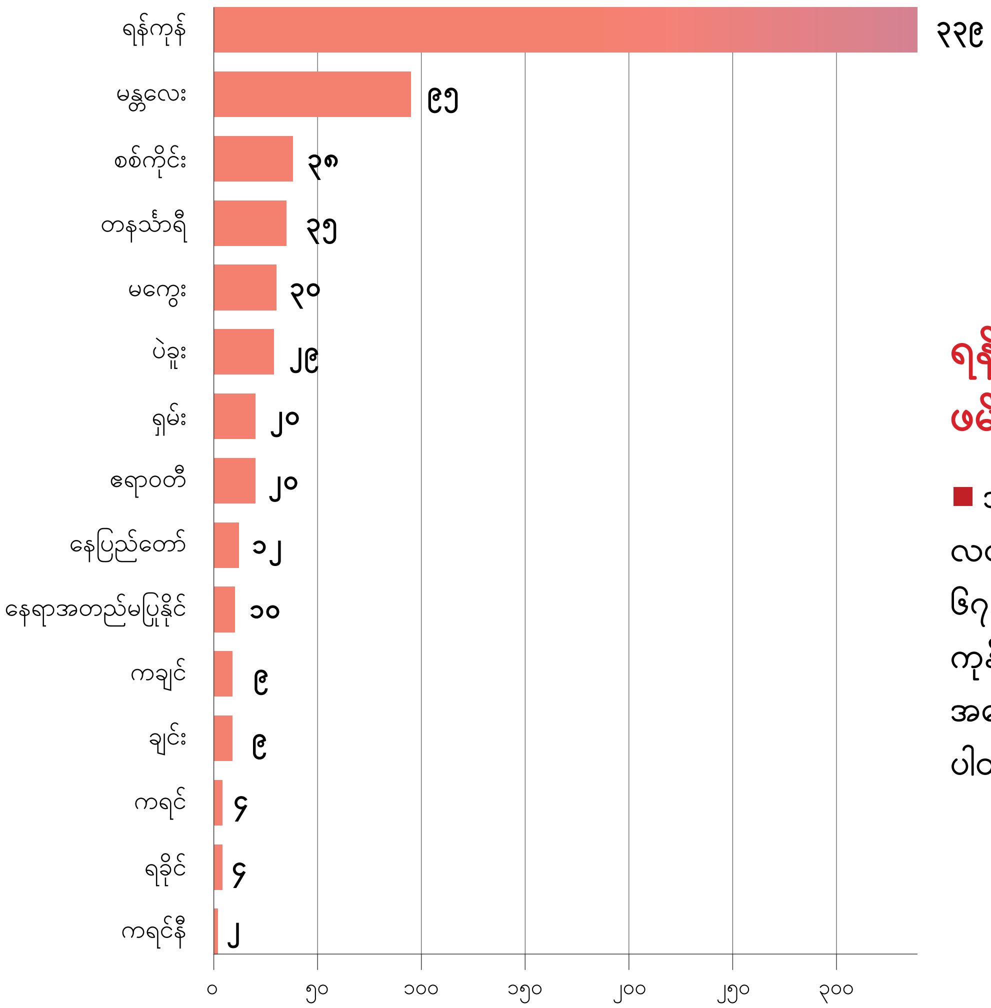

ရန်ကုန်မှာ အများဆုံး ဖမ်းဆီးခံရ

■ အာဏာသိမ်းစစ်တပ်ရဲ့ တရားလက်လွတ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသူ ၆၇၃ ဦးအနက် ၃၃၉ ဦးမှာ ရန်ကုန်မှာ ဖမ်းဆီးခံရခြင်းဖြစ်ပြီး အရေအတွက် အများဆုံး ဖြစ်နေပါတယ်။

အသက် ၁၈ နှစ်အောက်အရွယ် ၄၃ ဦး ပါဝင်

■ အာဏာသိမ်းစစ်တပ်ရဲ့ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရပြီး အကျဉ်းထောင်များအတွင် မတရား ချုပ်နှောင်ခံထားရသူ ကျောင်းသား ၆၇၃ ဦးအနက် အသက် ၁၈ နှစ်အောက်အရွယ် ၄၃ ဦး ပါဝင်နေပါတယ်။

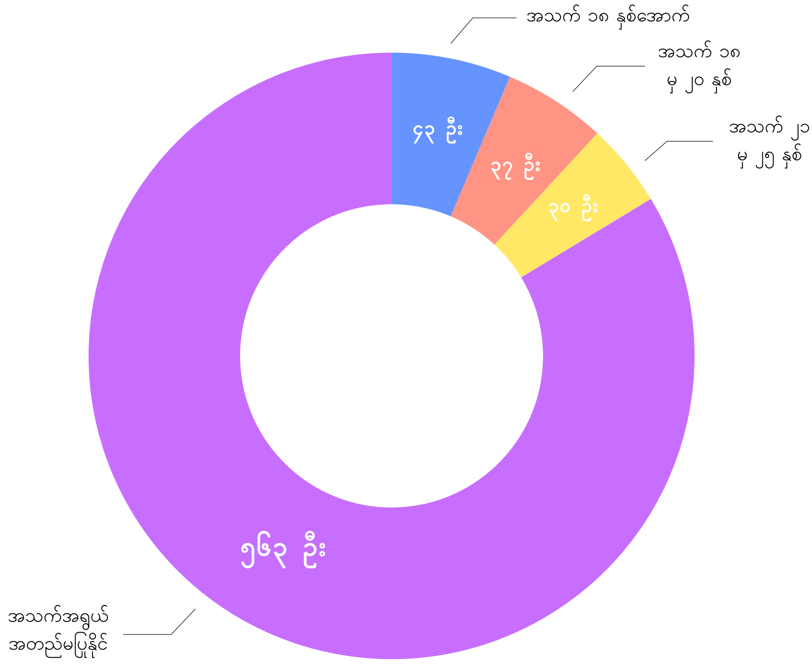

မှတ်ချက် ။ ။ လက်လှမ်းမီသလောက် ပြုစုထားတဲ့စာရင်းတွေဖြစ်တာကြောင့် မြေပြင်မှာ ဒီထက်အရေအတွက် ပိုများနိုင်ပါတယ်။

ရည်ညွှန်း - နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (AAPP)

စစ်အာဏာသိမ်းကာလအတွင်း နေအိမ်ပေါင်း ၃ သောင်းနီးပါး မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံထားရ

နိုင်ငံတဝန်း စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ လက်အောက်ခံအဖွဲ့တွေက မီးရှို့ဖျက်ဆီးတာကြောင့် ၂၀၂၁ ခုနှစ် မေလ ကနေ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်ထိ နေအိမ်ပေါင်း ၃ သောင်းနီးပါး မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့တယ်လို့ နေအိမ်ပျက်စီးမှု အချက်အလက်တွေကို သုတေသနပြုလုပ်နေတဲ့ Data for Myanmar က ထုတ်ပြန်လာပါတယ်။

အဲဒီ ၃ သောင်းနီးပါးထဲမှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းက အများဆုံးမီးရှို့ခံရတဲ့ဒေသဖြစ်နေပြီး နေအိမ်ပေါင်း ၂ သောင်းကျော်မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံထားရကာ အရပ်သားပြည်သူတွေလည်း နေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်နေကြရတယ်လို့ အချက်အလက်တွေကဖော်ပြပါတယ်။ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရမှု အခြေအနေတွေကို လအလိုက်ဖော်ပြချက်အရ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီ၊ မေနဲ့ ဇွန် ၃ လဟာ စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း နေအိမ်ပျက်စီးမှုအရေအတွက် အများဆုံးလတွေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ၃ လအတွင်း နေအိမ်ပေါင်း ၁၂,၀၀၀ ကျော် ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ■

စစ်အာဏာသိမ်း တနှစ်ခွဲကျော်အတွင်း စစ်အုပ်စုက ပြည်သူ ၂၂၆၂ ဦးကို သတ်ဖြတ်၊ နေအိမ်အလုံး ၇၆၀ ကို ချိပ်ပိတ်

မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်အာဏာသိမ်းကာလ တနှစ်ခွဲကျော်အကြာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုတွေကြောင့် စစ်အာဏာသိမ်းချိန်ကနေ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံတဝန်း အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂,၂၆၂ ဦးနဲ့ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူပေါင်း ၁၅,၃၂၀ ဦးအထိရှိပြီလို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (AAPP) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ၁၂,၂၁၉ ဦး လက်ရှိ ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲက ၁,၄၂၅ ဦးကတော့ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခံထားရပါတယ်။ သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ အရေအတွက်ကတော့ စုစုပေါင်း ၁၂၅ ဦး ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ■

ဒီပဲယင်း၌ (၂) ပတ်အတွင်း အိမ်ခြေ (၈၀၀) နီးပါး မီးရှို့ခံရပြီး ပြည်သူ (၄၀၀၀) ကျော်အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်

ဩဂုတ်လ ပထမပတ်ကစ၍ လက်ရှိအချိန်ထိ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဒီပဲယင်းမြို့နယ်ကို အကြမ်းဖက်စစ်တပ်က စစ်ကြောင်းထိုးပြီး ရွာများကိုမီးရှို့နေသည့်အတွက် အိမ်ခြေ (၈၀၀) ကျော်ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး ပြည်သူ (၄၀၀၀) ကျော် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်နေကြောင်း ဒေသခံများထံက သိရသည်။ ဩဂုတ်လ (၈) ရက်နေ့က ကိုင်းကံရွာမှာ ရွာလုံးကျွတ်နီးပါး မီးရှို့ခံရပြီးနောက် အကြမ်းဖက်စစ်တပ်က အနီးဝန်းကျင်ရှိရွာများကိုပါ နေ့စဥ် စစ်ကြောင်းထိုးခဲ့သည့်အတွက် ဒေသခံများထွက်ပြေးခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ (၁၀) ရက်ကျော်ထွက်ပြေးခဲ့ရပြီးနောက် အကြမ်းဖက်စစ်တပ် မရှိသည့်အချိန် အချို့ကျေးရွာများက နေအိမ်သို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိသွားသော်လည်း အချို့ ဒေသခံများမှာမူ ပြန်စရာအိမ်မရှိသဖြင့် ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် နေထိုင်နေရကြောင်း ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။ ■

ရခိုင်မှာ တကျော့ပြန်စစ်ရှောင် သောင်းနဲ့ချီပြီး ထပ်တိုး

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းနဲ့ ချင်းပြည်နယ်၊ ပလက်ဝမြို့နယ်တွေမှာ စစ်ကောင်စီနဲ့ AA တို့ တကျော့ပြန် တိုက်ပွဲအတွင်း ကျေးရွာပေါင်း ၂၀ ဝန်းကျင်က လူဦးရေသောင်းချီပြီးတော့ နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရပါတယ်။

တချို့နေရာတွေမှာဆိုရင် စစ်ကောင်စီက လမ်းတွေကိုပိတ်ဆို့ထားတဲ့အတွက် ထွက်ပြေးလို့မရဘဲ တိုက်ပွဲတွေအတွင်း ပိတ်မိနေကြတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောဆိုကြပါတယ်။ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့က မြောက်ဦးမြို့နယ် လက္ကာကျေးရွာအနီးမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တိုက်ပွဲအတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်တွေကနေ လက်နက်ကြီးတွေ ရာနဲ့ချီပြီး မြို့နယ်ရဲ့ နေရာအများအပြားကို ပစ်ခတ်ခဲ့လို့ အရပ်သားတွေ ထိခိုက်သေဆုံးခဲ့ကြရသလို ကျေးရွာ ၆ ရွာက ဒေသခံတွေလည်း ထွက်ပြေးနေကြရတယ်လို့ ပြောဆိုကြပါတယ်။ ■

အိုးဝေစာစောင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အကြံပြုလိုသည်များ၊ ဝေဖန်လိုသည်များရှိပါက အယ်ဒီတာအဖွဲ့ထံ စာလွှာများပေးပို့နိုင်ပါတယ်။ စာမူများ၊ ဓာတ်ပုံများနှင့် အနုပညာလက်ရာများကိုလည်း ပေးပို့ရန် ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အိုးဝေအယ်ဒီတာအဖွဲ့နဲ့ ဆက်သွယ်လိုပါက အောက်ပါလိပ်စာတွေကတဆင့် ဆက်သွယ်နိုင်ပါတယ်။

- Facebook: https://www.facebook.com/Oway1936/
- Email: oway@uysu.org
- Telegram: https://t.me/Oway1936

အိုးဝေ စာစောင်

ဗကသများအဖွဲ့ချုပ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂမှ ဦးစီးထုတ်ဝေသည့် အိုးဝေစာစောင်ကို ဒေါင်းလုတ်ရယူ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ဒေါင်းလုတ်ရယူရန် ဤ QR Code ကို ဖုန်းကင်မရာနှင့် Scan ဖတ်ပါ။